

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN br.10/97, 107/07 i 94/13) te članka 49. Statuta Dječjeg vrtića « Pjerina Verbanac » Labin, Upravno vijeće Dječjeg vrtića na sjednici održanoj dana, 27. kolovoza 2018. godine, prihvaća:

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU DJEČJEG VRTIĆA « PJERINA VERBANAC » LABIN ZA PEDAGOŠKU 2017/2018. GODINU

Osnovni podaci o Dječjem vrtiću:

Županija: Istarska

Predškolska ustanova: Dječji vrtić « Pjerina Verbanac » Labin

Adresa: Prilaz Kršin 2, Labin

Broj telefona: (052) 856-550 , 856-505

Broj telefaksa: (052) 856-550

E-mail: [djecji.vrtic.labin @ pu.htnet.hr](mailto:djecji.vrtic.labin@pu.htnet.hr)

SADRŽAJ:

- 1. USTROJSTVO RADA**
- 2. MATERIJALNI UVJETI**
- 3. RAD NA NJEZI, SKRBI ZA TJELESNI RAST DJECE I BRIZI
ZA NJIHOVO ZDRAVLJE**
- 4. SIGURNOSNO – ZAŠTITNI I PREVENTIVNI PROGRAM**
- 5. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD**
- 6. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE DJELATNIKA**
- 7. SURADNJA S RODITELJIMA**
- 8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA – DRUŠTVENIM
ČIMBENICIMA KOJI SUDJELUJU U OSTVARIVANJU
ZADAĆA GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA**
- 9. VREDNOVANJE PROGRAMA**

1. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić «Pjerina Verbanac» Labin (u daljnjem tekstu Dječji vrtić) organizira i provodi programe odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi za djecu od navršениh godinu dana života do polaska u osnovnu školu. Predškolski odgoj ostvaruje se u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djece, te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji na temelju Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i obrazovanja.

Sukladno članku 5. Statuta Dječjeg vrtića, dječji vrtić ostvaruje svoju djelatnost u **Matičnom vrtiću u Labinu, Prilaz Kršin 2** i u područnim odjeljenjima, kako slijedi: **Jaslice** - Labin, Istarska 10; **Vinež** - Labin, Vinež 92; **Rabac** - Rabac, Jadranska bb; **Raša** - Raša, Ivan Batelić 2; **Stari grad** - Labin, Dolinska 2.

Područna odjeljenja posluju i obavljaju svoju djelatnost pod nazivom Dječji vrtić „Pjerina Verbanac“ Labin i pod svojim nazivom nemaju pravne osobnosti. Pravo na predškolski odgoj i obrazovanje imaju sva djeca rane i predškolske dobi.

U okviru svoje djelatnosti Dječji vrtić organizira i provodi:

1. Redoviti 6/9/11-satni program:

- za djecu jasličke dobi od navršениh 12 mjeseci života do 3 godine života: 7 odgojnih skupina – 101 dijete
- za djecu vrtićke dobi od 3 godine života do polaska u školu: 16 odgojnih skupina – 368 djece

2. Redoviti 6/9/11-satni posebni program ranog učenja engleskog jezika s djecom predškolske dobi:

- za djecu vrtićke dobi od 3 godine života do polaska u školu: 2 odgojne skupine – 47 djece

3. Redoviti 6/9/11-satni program za djecu pripadnika nacionalnih manjina - posebni program na talijanskom jeziku:

- za djecu vrtićke dobi od 3 godine života do polaska u školu: 1 odgojna skupina – 22 djece

● Ukupno: **469** djece (stanje na dan 31.05.2018. godine). U program predškole bilo je uključeno **4** djece. Tijekom srpnja i kolovoza u vrtiću je ostalo upisano **351** dijete.

● U redoviti program bilo je integrirano i petnaest (15) djece s lakšim i težim teškoćama u razvoju: Centralni vrtić Labin – 12 djece, područno odjeljenje Vinež – 2 djece, i područno odjeljenje Raša – 1 dijete (djeca s autizmom, smanjenih intelektualnih sposobnosti, poremećaji u govoru, poremećaji u ponašanju, oštećenje vida - slabovidnost, zdravstvene teškoće – dijabetes, srčana anomalija, metabolički poremećaj, alergije). Na temelju članka 50. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinancira programe javnih potreba koji se ostvaruju u dječjim vrtićima, a prema podacima koje su dječji vrtići dostavili.

● Dječji vrtić „Pjerina Verbanac“ dostavio je podatke o djeci s teškoćama u razvoju koja su integrirana u redovite odgojno-obrazovne skupine, djeci koja su uključena u program za pripadnike nacionalnih manjina – talijanski program i djeci koja su u programu predškole. Dobili smo sredstva za sedam (7) djece s teškoćama u razvoju, za dvadeset i dvoje (22) djece koji su uključeni u rad talijanske nacionalne manjine i za sto dvadeset i pet (125) predškolaca).

4. Program radionica za roditelje „Rastimo zajedno“

U rujnu 2017. godine započeli smo s prvim ciklusom radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ u našem vrtiću. Program je namijenjen roditeljima najmlađe djece u dobi do četiri godine života, a svrha Programa je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču osobni rast i razvoj kompetentnosti roditelja i djeteta.

Glavni cilj Programa je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo, upoznaju bolje sebe kao roditelja, upoznaju se sa znanstvenim stajalištima o razvojno poticajnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta i roditelja.

5. Program radionica za očeve „Klub očeva Rastimo zajedno“

U lipnju 2018. godine sproveli smo i prvi ciklus radionica „Klub očeva Rastimo zajedno“ koji je namijenjen očevima djece predškolske dobi. Na radionicama posebna se pažnja posvećuje upravo ulozi oca u ranom djetinjstvu.

Roditeljstvo se često gleda kroz majčinstvo, a očinstvo se donekle zanemaruje. Nova znanstvena otkrića pokazuju koliko je odnos očeva i djece važan za razvoj djeteta i govore o jedinstvenom doprinosu djetetovom dugoročnom psihosocijalnom razvoju koji daje očeva uključenost, osjetljiva podrška i poticaj u prvim godinama života.

Svrha Programa je omogućiti očevima stjecanje novih saznanja o ulozi oca u ranom djetinjstvu i promicanju djetetovog razvoja, promišljati o vlastitoj očinskoj ulozi, upoznati bolje sebe kao oca, razmjenjivati ideje o načinima na koje žive svoje očinstvo, razmjenjivati informacije i podršku u ostvarivanju svoje očinske uloge.

6. PATHS-RASTEM (Razvoj Alternativnih Strategija Mišljenja) program:

Vodeći se pozitivnim iskustvima iz prošlih pedagoških godina, i ove smo 2017/2018. godine provodili socijalno emocionalno učenje djece. U tri odgojne skupine djece vrtićke dobi u centralnom vrtiću nadalje se primjenjuju

elementi predškolskog programa za unapređivanje socijalno emocionalnog učenja djece - PATHS – RASTEM program prilagođeno pojedinoj skupini.

7. Program predškole:

• Tijekom ove pedagoške godine organiziran je program predškole za djecu koja su školski obveznici, a ne pohađaju redovni program. Program je organiziran za četvero djece (4) s područja Grada Labina i Općine Kršan. Djeca su bila uključena u redovne skupine u centralnom vrtiću, područnom odjeljenju Vinež i Rabac. Program predškole trajao je od 01. ožujka do 31. svibnja 2018. godine u trajanju od 250 sati (svakog radnog dana po četiri sata).

8. Drugi kraći i rekreacioni programi tijekom godine:

• Rano učenje engleskog jezika: «Let's go!»

Kraći program ranog učenja engleskog jezika ove se godine provodio u PO Jaslice Labin. Program su vodile odgojiteljice Ivana Škopac i Stefani Kapel. Kraći program ranog učenja engleskog jezika započeo je 17.10.2017. godine i trajao do 12.04.2018. godine. Radionice su se održavale utorkom i četvrtkom od 17,00 do 18,00 sati u prostoru skupine „The rainbows“ u Jaslicama. Programom je bilo obuhvaćeno 20 djece.

• Tijekom ove pedagoške godine obilježili smo i proslavili važnije datume i blagdane sa svom djecom **od rujna 2017. godine do lipnja 2018. godine**. Sve aktivnosti i sadržaji dokumentirani su u knjigama Pedagoške dokumentacije odgojitelja, pedagoginje, psihologinje, zdravstvene voditeljice i ravnateljice te navedene u poglavljima **3, 4, 5 i 7**.

• U mjesecu **srpnju i kolovozu 2018. godine** organiziran je, temeljem prijava roditelja, rad u ljetnim mjesecima za djecu čiji roditelji rade u ljetnim mjesecima. Rad u ljetnim mjesecima odvijao se u Područnom odjeljenju Jaslice Labin i u područnom odjeljenju Raša do kraja srpnja 2018. godine. Za mjesec srpanj prijavilo se 177 djece, a za mjesec kolovoz 93 djece. Ogojno-obrazovni rad za vrtić odvijao se u tri skupine, te za jaslice također u tri skupine. U područno odjeljenje Raša prijavilo se 12 djece jasličkog uzrasta i 23 djece vrtićkog uzrasta. Prosjek dolaska djece u mjesecu srpnju iznosio je 64%, a u kolovozu 40%.

• Od 27. do 31. kolovoza 2018. godine svi su vrtići bili zatvoreni zbog radova, priprema za novu pedagošku godinu i generalnog čišćenja svih odjeljenja.

• Prosječan broj djece tijekom ove pedagoške godine iznosio je **494 djece**. Sve su skupine (23) i u vrtiću i u jaslicama mješovite.

• Temeljem Izvješća o planu upisa djece u jaslice/vrtić za novu pedagošku 2018/2019. godinu zaprimljena su 164 zahtjeva. U novu pedagošku 2018/2019. godinu primljeno je 92 djece koja ispunjavaju uvjete prema Pravilniku o upisu djece u Dječji vrtić «Pjerina Verbanac» Labin.

• Tijekom srpnja i kolovoza 2018. godine održani su prvi inicijalni intervjui i razgovori s roditeljima novoupisane djece od strane pedagoginje, psihologinje i zdravstvene voditeljice, a 27. i 28. kolovoza 2018. godine održani su prvi roditeljski sastanci sa istim roditeljima, na kojima su dobili prve informacije o dječjem vrtiću, ustrojstvu rada i kulturi, kurikulumu vrtića, protokolima postupanja u rizičnim situacijama, zdravstvenoj tematici i periodu adaptacije te su se upoznali sa odgajateljicama koje će raditi u tim skupinama. Nositeljice sastanka bile su ravnateljica, pedagoginja, psihologinja i zdravstvena voditeljica.

• Tijekom srpnja i kolovoza dovršeni su radovi na izgradnji novog dječjeg vrtića – područno odjeljenje Vrećari koji je u potpunosti financirala Općina Sveta Nedelja. Vrtić ima četiri skupine od kojih je jedna predviđena za djecu jasličke dobi, a tri skupine za djecu vrtićke dobi. Nakon dobivanja uporabne dozvole slijede aktivnosti vezane za ustroj novog područnog odjeljenja u Vrećarima, a nakon toga aktivnosti koje prethode početku rada.

• U novu pedagošku 2018/2019. godinu bit će uključeno 443 djece u 23 skupine: s područja Grada Labina - 320,5 djece, Općine Raša – 74,5 djece, Općine Sveta Nedelja – 42 djece, Općine Kršan – 5,5 djece i Općine Pićan – 0,5 djece.

Prilog: tabela 1: podaci o djeci, tabela 2: podaci o odgojnom osoblju i tehničko-administrativnom osoblju, tabela 3: podaci o zaposlenicima

TABELA 1.

USTROJSTVO RADA – podaci o djeci; BROJ UPISANE DJECE – stanje na dan 31.05.2018. godine

Objekt:	9/10-satni program	5-satni program	Ukupno:
PO Jaslice – 6 skupina	86	0	86
PO Jaslice - 2 engleskeskupine	45	2	47
CV Labin - 6 skupina	124	8	132
PO Vinež - 3 skupine	67	5	72
PO Rabac - 1 skupina	17	7	24
PO Stari grad - 2 skupine	38	7	45
PO Raša - 3 skupine	57	6	63
UKUPNO: 27 skupina	434	35	469

TABELA 2.

USTROJSTVO RADA: Podaci o djeci, odgojnom osoblju, stručnim i tehničkim službama

NAZIV VRTIĆA: ADRESA: TELEFON:	DV «P.VERBANAC» Labin, P. Kršinić 2 856 – 550, 856 - 505	PO STARI GRAD Dolinska 2 852 - 487	PO RABAC Jadranska bb 872 - 037	PO VINEŽ Vinež 92B 856 - 025	PO RAŠA I.Batelića 2 874 - 195	PO JASLICE Istarska 10 855 – 286
Ravnateljica	Irene Smoković					
Osnivač	Grad Labin					
Broj skupina	6	2	1	3	3	8
Program	6/9/11 1 engleski	6/9/11 talij./hrva.	6/9/10	6/9/11	6/9/11	9/11 1 engleski
Broj objekata	1	1	1	1	1	1
Broj djelatnika	25	6	3	8	8	22
Broj odgajatelja	12	4	2	6	6	15+1ms
Stručni tim	2					2
Admini. radnici	2					
Neposredan rad	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Preklop rada	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Priprema	1	1	1	1	1	1
Broj obroka	2 – 4	2 – 4	2 – 4	2 – 4	2 – 4	2 – 4

TABELA 3.

USTROJSTVO RADA: Podaci o stručnim i tehničkim djelatnicima

Rb	Naziv djelatnosti	CV- Labin	PO Jaslice	PO Stari grad	PO Vinež	PO Rabac	PO Raša
1.	Ravnateljica	1	/	/	/	/	/
2.	Pedagoginja	/	1	/	/	/	/
3.	Psihologinja	1	/	/	/	/	/
4.	Odgajateljica	12	15	4	6	2	6
5.	Zdravstvena voditeljica-vms	/	1	/	/	/	/
6.	Medicinska sestra-sss	/	1	/	/	/	/
7.	Tajnica- voditeljica računovodstva	1	/	/	/	/	/
8.	Administrator, blaga., mat.knji.	1	/	/	/	/	/
9.	Glavna kuharica	1	/	/	/	/	/
10.	Ekonom/kuharica	1	/	/	/	/	/
11.	Kuharica	1	/	/	/	/	/
12.	Pomoćna kuharica-servirka	2	/	/	/	/	/
13.	Domar – ložač - vozač	2	/	/	/	/	/
14.	Spremačica/servirka	/	2	1	1	1	1
15.	Spremačica	2	2	1	1	/	1
	UKUPNO:	25	22	6	8	3	8
	UKUPNO ZAPOSLENIH:	72					

2. MATERIJALNI UVJETI

Temeljem zakonske obveze u svrhu provedbe članka 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004 subjekt u poslovanju s hranom uspostavio je, provodi i održava sustave i postupke temeljene na načelima HACCP sustava i temeljem Plana internog audita i verifikacije HACCP sustava dana 30. studenog 2015. godine. ZZJZ Pula proveo je postupak verifikacije HACCP sustava na temelju kojeg je izdano Stručno mišljenje za sve objekte Dječjeg vrtića „Pjerina Verbanac“ Labin da je uspostavljen HACCP sustav u svim objektima. I dalje se nastavlja s radovima na održavanju mjera prema prijedlogu otklanjanja sanitarno-tehničkih i organizacijskih nedostataka nakon obavljene analize postojećeg stanja u Dječjem vrtiću od strane Zavoda za javno zdravstvo u implementaciji HACCP sustava te tekućeg održavanje objekata.

♦ Plan nabave i dopune didaktike i potrošnog materijala za odgojne skupine

Potrošni materijal i sredstva te likovni materijal nabavljao se tijekom godine prema planu (3 puta godišnje). Ove su godine nabavljene didaktičke igre i setove slikovnica za svaku skupinu: konstruktivni setovi Robot, kocke cigle junior, kutije s oblicima-magnet, drvene slagalice-matematika drvene slagalice-abeceda, igre pecanja, eva spužve slagalice, eva spužve puzzle, drvene kocke, vlak šareni, mehaničke radionice, kutije s alatom, servisna vozila i vučna vozila. Sredstva sufinanciranja programa za djecu pripadnika talijanske manjine te sufinanciranje integracije djece s teškoćama u razvoju integrirane redovne skupine utrošila su se za nabavu didaktike i slikovnica. Sredstvima sufinanciranja predškole nabavili smo za sve predškolce razvojne mape i likovni materijal.

Kao i svake godine bilo je donatora koji su svojim donacijama, sufinanciranjem i osobnim zalaganjem pokazali razumijevanje za potrebe i značaj ustanova koje se bave odgojem i obrazovanjem najmlađeg naraštaja: Grad Labin, Općine Raša, Sveta Nedelja, Zajednica Talijana Grada Labina, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Komunalno poduzeće 1.Maj Labin d.o.o., MO Rabac. Ujedno zahvaljujemo i svim roditeljima koji su na bilo koji način sudjelovali i pomagali u radu našeg vrtića te time doprinijeli boljem i kvalitetnijem odgojno-obrazovnom radu naše ustanove (izrada web stranice Dječjeg vrtića, učestvovanje u uređenju i obogaćivanju kutića žive prirode, vanjskog prostora, pješčanika, sprava i igračaka za terase i dvorište, nabava tenda za terasu, Cd-plyera, organizacija izleta brodom te sudjelovanjem na raznim radionicama za izradu igračaka od neoblikovanog materijala, izradu kostima za karneval, izradu centara i knjige o meni).

♦ Plan investicijskog održavanja objekata – nabava sitnog inventara

Prema planu ove je pedagoške godine ostvareno:

- Nabavljen i postavljen novi klima uređaj u kuhinju PO Jaslice za potrebe rada u ljetnim mjesecima
- Izrađene i postavljene nadstrešnice na terasama Po Jaslica Labin (željezna konstrukcija s panelom za toplinsku izolaciju)
- Izmjena i postava novog zidnog prozora PVC-stolarijom sa rolo zavjesom u sobi talijanske skupine u PO Stari grad
- Sanirano kupatilo u dvorani PO stari grad – sanirane cijevi, postavljene nove pločice sanitarije i ofarbano – stavljanje u funkciju za odgojitelje i za garderobni prostor odgojitelja
- Izmjena starih drvenih prozora u dvorani – PVC stolarijom (PO Stari grad), sanacija i farbanje zidova, brušenje i lakiranje parketa da se dvorana može staviti u funkciju za novu pedagošku godinu
- Izrada nadstrešnice i barca za terasu sobe dnevnog boravka u centralnom vrtiću (CV4)
- Sanacija izlaza na dvorište u područnom odjeljenju Rabac (ugradnja betonskih opločnih ploča betonskih stepenica, saniranje ulegnuća u trotoaru i fugiranje ploča)
- Nabavljena nova garderoba za skupinu >Le Olive< u područnom odjeljenju Stari grad i >Leptirići< i >Pčelice< u područnom odjeljenju Vinež
- Izvedeni radovi na sanaciji i odvajanju vode centralnog grijanja u područnom odjeljenju Jaslice Labin i Vinež
- Započeli su radovi na provođenju Projekta energetske obnove zgrade Dječjeg vrtića – centralni vrtić, Prilaz Kršin 2. Nakon sprovedenog otvorenog postupka javne nabave male vrijednosti i zaprimljenih ponuda donesena je odluka o odabiru ponude za sklapanje ugovora o javnoj nabavi sa ponuditeljem DE CONTE d.o.o. Labin. Radovi su započeli nakon potpisivanja ugovora 12.srpnja 2018. godine. Za izvođenje radova koji su predmet ovog ugovora utvrđena je ukupna cijena od 2.599.848,75 kuna sa PDV-om. Ugovoreni radovi predviđaju: pripremne radove, zidarske radove, izolaterske i fasaderske radove, limarske radove, krovopokrivačke radove, zamjenu stolarije, ličilačke radovi i zamjenu rasvjete, spuštanje stropova. Radovi predviđaju zamjenu pokrova krova i toplinsku izolaciju krovne konstrukcije, skidanje rasvjete i zamjenu, spuštanje stropova i postavljanje toplinske izolacije, gipsane ploče, zamjena vanjske stolarije, zamjena jednog djela radijatora, te obnova fasade vrtića. Prvom fazom radova predviđeni su unutarnji radovi zajedničkih prostorija tako da u rujnu mogu doći djeca u skupine, a nakon toga će se raditi soba po soba naravno uz osiguranje sigurnosti djece. Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj.
- Tijekom ove pedagoške godine nabavljena je nova radna obuća i odjeća za kuhinjsko osoblje u Dječjem vrtiću prema planu i Pravilniku o zaštiti na radu.

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE

U pedagoškoj 2017./2018. godini uspješno su se, u skladu s mogućnostima, provodili i ostvarili postavljeni zadaci njege i skrbi za tjelesni rast i zdravlje djece iz Godišnjeg plana i programa.

1. Djelovanje na očuvanju i unapređenju zdravlja djece i njihovog zdravog psiho - fizičkog razvoja pravovremenim i kvalitetnim zadovoljavanjem razvojnih potreba i prava djece.

- ❖ Organizacijom odgojno obrazovnog rada i njege, te u svakodnevnom boravku i aktivnostima djece u predškolskoj ustanovi, djelovalo se na zadovoljavanju dječjih prava i potreba kao doprinos u očuvanju i unapređivanju njihovog zdravlja i sigurnosti.
- ❖ S općim zdravstvenim (psihofizičkim) stanjem djece odgojitelji su bili upoznati na osnovu liječničkih potvrda za polazak u predškolsku ustanovu djece pri prvom upisu u jaslice ili vrtić, kroz informativne razgovore s roditeljima novoupisane djece, putem suradnje s roditeljima tijekom godine, kao i putem potvrda i nalaza liječnika u slučajevima odsustva zbog bolesti.
- ❖ S roditeljima novoupisane djece u jaslice, prije uključivanja u odgojnu skupinu obavljani su inicijalni intervjui i razgovori sa pedagoginjom i zdravstvenom voditeljicom vrtića Dječjeg vrtića.
- ❖ Također, i sa roditeljima djece koja su upisana u vrtić provedeni su inicijalni intervjui i razgovori, a razgovore su obavile zdravstvena voditeljica i psihologinja. Kartoni djece su uredno vođeni i popraćeni dokumentacijom. Liječnici pedijatri i liječnici obiteljske medicine uredno su bilježili dijagnoze na liječničkim ispričnicama. Što se tiče procijepljenosti novoupisane djece koju pratimo kroz dokumentaciju koju donose roditelji, djeca su sva cijepljena po kalendaru cijepjenja. Tijekom cijele pedagoške godine zdravstvena voditeljica je kontrolirala procijepljenost djece kroz iskaznice imunizacije ili kroz popis cijepjenja koje su roditelji donosili na uvid. To je potrebno zbog zaštite sve djece. Sanitarna inspektorica je po prvi puta dolazila na uvid zbog cijepjenja. Sva djeca su cijepljena po kalendaru cijepjenja osim onih koji imaju kontraindikaciju.
- ❖ Tijekom pedagoške 2017./2018. godine analizom pristiglih liječničkih ispričnica djeca vrtića i jaslica su zbog bolesti izostala 8.737 dana. Obradeno je ukupno 1.647 ispričnica. Zbog bolesti respiratornog trakta djeca su izostala 3.293 dana (38%), zaraznih parazitarnih bolesti 1.119 dana (12%), te bolesti živčanog sustava i organa čula 1.890 dana (22%). Zbog bolesti probavnog sustava djeca su izostala 126 dana (1,5%). Zbog bolesti mokraćnih i spolnih organa izostala su 133 dana (1,5%). Zbog ostalih bolesti djeca su izostala 2.176 dana (25%).
- ❖ U jaslicama su djeca bolovala 2.986 dana, a u vrtiću 5.750 dana. Prateći mjesec, najmanje su djeca izostajala u rujnu, svibnju i lipnju, a najviše smo imali izostanaka u veljači i ožujku. U sezoni gripe, bilježimo 16 slučajeva sezonske gripe. Što se tiče upala pluća i ove godine imali smo 11 slučajeva raspoređenih kroz cijelu pedagošku godinu. Također, pratili smo i infektivnu mononukleozu; ove godine imali smo 3 djece sa tom patologijom. 27 djece je imalo vodene kozice.
- ❖ U toku ove pedagoške godine proveli smo dva puta antropometrijsko mjerenje – listopad 2017. prvo antropometrijsko ili jesensko mjerenje. Drugo antropometrijsko mjerenje proveli smo u proljeće – travanj 2018. Mjerenje djece provela je zdravstvena voditeljica vrtića, a izračune smo izradili računalno.
- ❖ Roditelji teško prihvaćaju savjete o potrebi mijenjanja prehrambenih navika kad su djeca pretila. Svi roditelji pretile djece dobili su individualnu krivulju rasta djeteta. Također radili smo i analize grupe te su odgajatelji imali cjelovitu sliku njihove grupe. Nastavit će se s praćenjem te djece. Obuhvat je veći pa su i podaci malo drugačiji. Ukupno gledano stopa pretilosti na kraju pedagoške godine je 3% izmjerene djece od prve do sedme godine. Ono što nas brine je kontinuirani rast prekomjerno teške djece što predstavlja rizik, na kraju pedagoške godine 5 %, i na tome je potrebno kontinuirano raditi. Kod sve djece uočen je napredak u visini i težini, u odnosu na listopad kada je izvršeno prvo antropometrijsko mjerenje u ovoj pedagoškoj godini.

PEDAGOŠKA GODINA 2017./2018. – JESENSKO MJERENJE

	BR. DJECE	IZMJEREN O	%	NORMALN A TT	%	PREKOMJERNA TEŽINA	%	PRETIL O	%	NEDOVOLJN O TEŠKO	%
<i>VRTIĆ</i>	361	328	91	302	93	12	4,5	9	2,5	5	0,5
<i>JASLICE</i>	99	90	91	88	96	1	3	1	0	0	1
UKUPNO	460	418	91	390	93	13	3	10	2,5	5	1,5

- Iz tablice je vidljivo da je izmjereno 418 djece od sveukupno 460 djece, što predstavlja 91%. Normalnu TT ima 390 djece (93%), prekomjerno teško je 13 djece (3%), pretilo 10 djece (2,5%), nedovoljno teško je 5 djece (1,5%).

PEDAGOŠKA GODINA 2017./2018. – PROLJETNO MJERENJE

	BR. DJECE	IZMJEREN O	%	NORMALN A TT	%	PREKOMJERNA TEŽINA	%	PRETIL O	%	NEDOVOLJN O TEŠKO	%
<i>VRTIĆ</i>	370	319	86	288	90	19	6	11	3,5	1	0,5

JASLICE	101	85	84	84	99	1	1	0	0	0	0
UKUPNO	471	404	86	371	92	20	5,0	11	2,8	1	0,2

* Iz tablice je vidljivo da je izmjereno 404 djece od sveukupno 471 djece, što predstavlja 86%. Normalnu TT ima 371 djece (92%), prekomjerno teško je 20 djece (5%), pretilo 11 djece (2,7%), nedovoljno teško je 1 dijete (0,2%).

* Napomena: razlika u stopi prekomjerne težine i pretilosti između jesenskog i proljetnog mjerenja prisutna je iz razloga što su djeca nakon zime u pravilu teža i također jer je obuhvat izmjerene djece na jesen bio veći u odnosu na proljetno mjerenje.

❖ Tijekom 2017./2018. godine nastojali smo što potpunije provesti Projekt "Zaštite zuba " koji smo osmislili u suradnji sa Labin Zdravim gradom. Na početku pedagoške godine sva su djeca vrtićke dobi krenula sa četkanjem. Novoupisana djeca donijeli su zubni status u rujnu i stomatološke uputnice novoupisane djece, ukupno 110/120(92%). Uputili smo na pregled 350 djece i to 120 djece predškolaca i 230 ostale djece od 2- 6 godine života. U taj broj uputili smo i na sanaciju zuba novoupisanu djecu i to ukupno 17 djece. Rok za predaju potvrđnica da su obavili stomatološki sistematski pregled bio je travanj 2018.g. Mnogi nisu uspjeli to u tom roku odraditi. Predškolci su trebali dostaviti stomatološki status u školsku medicinu. Ukupno je vraćeno 283/350 (81%). Podaci nisu još obrađeni, čeka se analiza istog (dr. Vutuc-Franković). Od rujna smo krenuli sa fluoridacijom 1x mjesečno, nakon prikupljenih suglasnosti za fluoridaciju od roditelja. Od ukupno 118 predškolca 106 (90%) predškolaca je dobilo suglasnost. Napravljeno je ukupno 667 nadzora nad fluoridacijom. Djeca su se fluoridirala pod nadzorom zdravstvene voditeljice; iznimno nekad pod nadzorom odgajatelja. Dio roditelja je odbio fluoridaciju (12).

Sva djeca u vrtiću redovito su nosila šalice i četkice na temeljitije pranje petkom kući. Savjetovali smo roditelje da četkice mijenjaju svaki neparni mjesec. Što se tiče djece u jaslicama, na početku pedagoške godine, četkali su zube najstariji. Potom smo četkanje u studenom uveli u skupinama "Lastavice" i „Balončići“, u prosincu kod "Sovice", veljači, "Ribice ", ožujku "Slonići". Nakon primjerenih zdravstveno-odgojnih aktivnosti, zdravstvena voditeljica bila je na raspolaganju odgajateljima kod uvođenja četkanja Sve skupine u jaslicama četkaju zube osim "Školjica " to je najmlađa skupina KD ispod 2 godine. Djeca i roditelji su visokomotivirani za uvođenje četkanja. I dalje sudjelujemo na promicanju četkanja i svojim savjetima i primjerom dobre prakse i dalje smo na tom području prepoznatljivi. Naš zajednički stav ukazuje na potrebu kontinuiranog rada na edukaciji roditelja, djece i djelatnika u vrtiću; na poboljšanje dijetetsko- higijenskih mjera i obavezno trajno i ciljano raditi na upućivanju djece na pregledi sanaciju i to svu djecu. Kompletnu analizu stanja i preporuke kao i obično, radila je dr. Božena Vutuc Franković somatologinja i koordinatorica Projekta "Zaštita zubi" Labin Zdravi grad sa kojom jako dobro surađujemo ; pomogla nam je u izradi analiza, smjernica za daljnji rad, u stručnoj literaturi, posredovanju između stomatologa, Labin Zdravog grada, škola i ostalih.

❖ Projektom "Zdravi vrtićki rođendani " od prošle pedagoške godine napravili smo značajan iskorak u promicanju zdravlja i tek je ove godine to zaživjelo u punom smislu potičući djecu i roditelje na ispravan odabir a odgojitelje na kreativnost.

❖ Kroz cijelu pedagošku godinu sa svom djecom nastojalo se razvijati higijenske navike. Tu posebno mislimo na higijenu ruku kao temelje osobne higijene. Također u periodu gripe, pojačali smo nadzor nad pranjem ruku. Kao i lani svoj djeci u jaslicama i vrtiću pregledano je vlasništvo od strane zdravstvene voditeljice u prosincu preventivno i na poziv kroz cijelu pedagošku godinu ovisno o sumnji odgojitelja. Sa "živim ušima" je nađeno je ukupno 14 djece. Reagirali smo promptno, na način da je učinjena izolacija djece iz skupine. Tjedno smo kontrolirali grupu. Kod ostale djece savjetovali smo preventivno pranje. Postigli smo ovakvim radom veliku suradnju sa roditeljima koji su se sami javljali da su kod djeteta našli "uši". Zdravstvena voditeljica je kontrolirala kontinuirano na poziv i preventivno cijelu pedagošku godinu djeci vlasništvo. Ove godine to ističemo na planu zdravlja i prevencije i dalje kao javnozdravstveni problem.

❖ Cjelokupna organizacija odgojno obrazovnog rada te dnevni ritam i život u predškolskoj ustanovi, bili su u najvećoj mogućoj mjeri prilagođeni individualnim potrebama djece što se pozitivno pokazalo pri konzumaciji obroka, izmjeni aktivnosti i odmora i organizaciji vremena dnevnog odmora. Ove smo godine stavili u zadatak od listopada i promišljali smo na potrebu dnevnog odmora djece i radili smo na poboljšanju organizacije posebno u Centralni vrtiću u svim skupinama i PO Jaslice engleske skupine. Takva organizacija rada sa edukacijom svih sudionika: odgojitelja, roditelja, i osvješćivanjem djece i njihovih potreba najbolji je način

implementacije istog. Nastaviti ćemo i slijedeće godine sa poticanjem i implementacijom istog u svim vrtičkim skupinama koje ove godine nisu obuhvaćene.

Poseban naglasak bio je na zadovoljavanju potreba, njezi, i zaštiti zdravlja djece jasličke dobi.

- ❖ Predškolska ustanova nastojala je što potpunije osigurati opće i sigurnosne uvjete za boravak djece u skladu sa Sigurnosno zaštitnim i preventivnim programom i Protokolima ponašanja u mogućim rizičnim situacijama. Nastojalo se obogaćivati igračke, materijale, poboljšati mikroklimatske uvjete, prostor i opremu u granicama materijalnih mogućnosti.
- ❖ Tijekom pedagoške 2017./2018. djelovalo se na razvoju i unaprijeđenju dječje spoznaje i sposobnosti samozaštite primjerenim aktivnostima i neposrednim doživljavanjem djece. Nije bilo značajnijih slučajeva ozljeđivanja djece. Imali smo ukupno 2 povrede, koje smo upisali u knjigu evidencija ozljeda. Jedno je dijete palo i udarilo se na bradu i imali smo šivanje brade a drugo dijete je progutalo riblju kost u ribljoj juhi. Nasreću sve su ozljede prošle dobro. Postupajući prema Protokolima pozivali smo roditelje, ukoliko su djeca imala povišenu temperaturu, kod dva uzastopna povraćanja i proljeva. Roditelji su uvijek dolazili po djecu i smatramo da je u tim slučajevima suradnja veoma dobra. Na pojavu konjunktivitisa kod djece (sporadični slučajevi) postupalo se također po Protokolu, takva su se djeca izolirala iz skupine želeći zaštititi ostalu djecu. U svim slučajevima kada nisu bili sigurni odgajatelji su se konzultirali sa zdravstvenom voditeljicom.
- ❖ Uz ovogodišnji moto "Hoditi i zdravi biti" ili u „Zdravom tijelu je i zdrav duh“ tjelesno vježbanje i male tjelesne aktivnosti bili su svakodnevno zastupljeni. Primjetno je da su neke skupine jako njegovale odnos prema sportskoj kulturi. Tjelesne aktivnosti odvijale su se na otvorenom i u zatvorenom prostoru uz poštivanje dječjih individualnih razlika i mogućnosti. Redovni odgojno obrazovni rad i briga za tjelesni razvoj obogaćeni su boravkom u u planinama i jednodnevnim izletom na more - kroz pojedinačne dogovore grupe sa roditeljima i djecom. U veljači je 54 djece sa odgojiteljicama zdravstvenom voditeljicom boravilo na petodnevnom zimovanju u Staroj Sušici. Djeca su sa roditeljima i odgajateljima odlazila dogovorno na pješačenje. Tu se posebno ističe skupina „Olive“ ali i sve druge vrtičke skupine koje su promovirale hodanje kao najjeftiniji i najdostupniji način tjelesne aktivnosti. Primjećujemo otpor kod nekih roditelja da djeca ne izlaze vani kod „lošeg“ vremena i trebalo bi stalno raditi na osvježavanju svih nas o potrebi izlaska iz zatvorenog prostora po svim vremenskim uvjetima.
- ♦ Cijelu smo pedagošku godinu intenzivirali kretanje počevši od rujna i tjedna mobilnosti, a kulminacija je bila u Tjednu kretanja u travnju gdje smo svi objekti tijekom cijelog tjedna u suradnji i druženju kroz igru i zabavu kretali se i provodili tjelesno vježbanje. Tjedan smo završili sudjelovanjem na manifestaciji više gradova u Istri :“Hoditi i dravi biti“ Također, i vrtičke skupine su sa zdravstvenom voditeljicom imale radionice “Kosti i mišići“, u kojem su sudjelovale gotovo sve vrtičke skupine ukupno 14. Pohvaljujemo iznimnu zainteresiranost, kreativnost odgajatelja i suradnju jer nam takvi Projekti obogaćuju naš zdravstveno odgojni rad. I ove smo godine sudjelovali na Olimpijskom festivalu dječjih vrtića. Na polufinalnom natjecanju sudjelovalo je 120 predškolaca, a na Županijskom natjecanju u Medulinu. Odgojne skupine međusobno su se družile i među objektima se posjećivale uz takmičarske igre. U mjesecu rujnu uključili smo se u organizaciji Grada Labina u “Europski tjedan mobilnosti”. U rujnu i travnju održana je “Biciklijada” u kojoj je sudjelovalo 90 djece. Djeca su zajedno sa svojim obiteljima i vrtićem bila uključena u aktivnosti pješačenja, kretanja i biciklizma. Djecu smo poučavali o obnovljivim izvorima energije.
- ❖ Kroz cijelu pedagošku godinu nastojali smo djelovati na usvajanju navika zdravog života, posebno kroz zdravstveni odgoj odgajatelja sa djecom i kroz različite zdravstvene radionice koje je po grupama radila zdravstvena voditeljica. I ove godine smo uključili i roditelje liječnike i medicinske sestre i ostale zdravstvene djelatnike s ciljem promocije zdravlja i zdravih navika. Sve aktivnost navedene su u slijedećem poglavlju.
- ❖ S posebnom pažnjom postupalo se s djecom s posebnim potrebama. Na početku pedagoške godine kao i tijekom godine, djelovalo se na identifikaciji djece s posebnim potrebama, te su se poduzimale moguće i odgovarajuće mjere i postupci u smislu ublažavanja ili uklanjanja smetnji i poteškoća u razvoju. Zapažanja o djeci ostvarena su od strane odgajatelja, pedagoga, psihologa, zdravstvene voditeljice i uz suradnju roditelja i liječnika specijalista. Sva su djeca s uočenim smetnjama i poteškoćama bila uključena u redovne programe odgojno obrazovnog rada, uz potrebu individualnog pristupa i rada, uz suradnju s roditeljima i stručnjacima, te konzultiranje stručne literature.
- ♦ Smetnje govora uočene su kod 28 djece i to lakšeg karaktera (artikulacija glasova, zamuckivanje). Djeca su se, ovisno o "sluhu" roditelja, javljala na logopedski tretman, dok su i odgajatelji s njima individualno radili, pa je prisutno poboljšanje kod sve djece.
- ♦ Okvirne procjene slabijeg vida ili sluha kod djece moglo se provoditi jedino u redovnom odgojno obrazovnom radu. Nekolicina djece nosi naočale (13) zbog kratkovidnosti ili strabizma
- ♦ U redovne vrtičke programe bilo je uključeno sedmero djece s težim teškoćama u razvoju te petero djece s lakšim teškoćama u razvoju (jedno dijete s poremećajem iz autističnog spektra, jedno dijete s usporenim psihomotornim razvojem, poteškoćama senzorne integracije i dijabetesom, jedno dijete s poremećajem ponašanja, jedno dijete sa srčanom anomalijom, jedno dijete s dijabetesom, jedno slabovidno dijete, jedno

dijete sa specificiranim poremećajem razvoja govora i jezika, te petero djece s nespecificiranim poremećajem razvoja govora i govornog jezika. Sedmero djece ima Rješenje prvostupanjskog tijela vještačenja.

- ♦ I ove je godine identificiran znatan broj djece s govornim poteškoćama kojima je preporučena logopedska obrada.
- ♦ Troje je djece zbog izraženih smetnji u svakodnevnom funkcioniranju u vrtiću upućeno na specijalističku obradu u vanjske specijalizirane ustanove te su se kod dvoje djece ustanovile teškoće u razvoju.
- ♦ Sa djecom školskim obveznicima, psihologinja je tijekom prosinca i siječnja sprovedla okvirnu procjenu spremnosti za školu te ovisno o potrebi informirala roditelje o djetetovim postignućima.
- ♦ Za djecu s predanim Zahtjevom za prijevremeni upis u osnovnu školu, a na temelju rezultata procjene spremnosti za školu i mišljenja odgojitelja, psihologinja je za svako pojedino dijete izdala *Mišljenje o psihofizičkoj spremnosti djeteta za prijevremeni upis u osnovnu školu*. Također, za jedno dijete s teškoćama u razvoju u suradnji s odgojiteljima izdala je *Mišljenje predškolske ustanove o funkcioniranju djeteta* kojeg roditelji prilažu zahtjevu za osiguravanjem pomoćnika u nastavi u osnovnoj školi. Prijevremeno se u školu upisalo četvero djece.
- ♦ Kraće opservacije u grupi na upit roditelja ili odgojitelja zbog ponašajnih manifestacija različite prirode psihologinja je sprovedla s ukupno devetero djece u različitim skupinama te je provodila kontinuirani individualni rad i konzultacije s roditeljima dvoje djece.
- ♦ Ove smo godine imali dvoje djece sa dijabetesom uključene u Centralni vrtić; jednu djevojčicu na inzulinskoj pumpi a drugi dječak na injekcijama inzulina. Odgojiteljice su pratile i mjerile glukozu u krvi a roditelji su pokrivali inzulinom.
- ♦ I dalje kod djece imamo veliki broj alergija na hranu. Nastojimo individualno sa svakim roditeljem, pazeći na preporuke liječnika, uskladiti jelovnik djeteta sa alergijom, sa našim jelovnikom. Simptomi alergija se tijekom godine kod nikoga nisu pojavili tijekom redovnog boravka u predškolskoj ustanovi, mada je u redovan rad bilo uključeno 35 djece sa evidentiranim alergijama na hranu. Nastojali smo stalno pratiti kroz liječničke potvrde o opravdanosti istog.

2. Edukacija djece, roditelja i djelatnika- posebice na području zdravlja i stjecanja navika zdravog života.

- ❖ Tijekom pedagoške 2017/2018. godine djelovalo se na edukaciji i osposobljavanju djece, roditelja i djelatnika na području samozaštite, očuvanja zdravlja i stjecanja navika zdravog života, prepoznavanja razvojnih potreba i unapređivanja tjelesnog i psihičkog zdravlja u cjelini.
- ❖ Zdravstveni odgoj u odgojnim skupinama provodio kroz jačanje kulturno higijenskih navika, razvijanje i njegovanje pravilne higijene zubi, tjelesne aktivnosti i boravak djece na zraku, praćenje rasta i razvoja djece, te putem priča i slikovnica zdravstvenog sadržaja kojeg su provodili odgajatelji. Djeca su posjetila zubnu i liječničku ambulantu, hitnu pomoć, zubotehnički laboratorij, Crveni križ, te ljekarnu. Za sigurnost u prometu djecu su jednom tijekom godine educirali djelatnici prometne policije. Također prema planu rada svaki mjesec smo imali zdravstvene radionice te je u svim skupinama vrtićke dobi prezentiran zdravstveni odgoj od strane zdravstvene voditeljice .

2.1) Zdravstveni odgoj djece po mjesecima održan u skupinama:

- ❖ Rujan – adaptacija djece, prikupljanje suglasnosti za fluoridaciju djeca predškolci i prva fluoridacija zuba kod djece predškolaca i aktivnost sa djecom u svim skupinama gdje imamo predškolce „Daj šest“ ukupno 16 radionica. Obilježili smo "Tjedan mobilnosti".
- ❖ Listopad – izvršeno prvo antropometrijsko mjerenje - jesensko, u svim skupinama (23), antropometrijski izračuni analiza po grupama i individualno. U skupini "The rainbows i The cubes ", održana je aktivnost "Bolnica za medvjediće" koju su proveli studenti medicinskog fakulteta u suradnji sa Crvenim križem. U skupini „Ježići“ imali smo niz aktivnosti o šećernoj bolesti, metabolizmu, našem tijelu, probavi hrane i o svemu što je važno da djeca mogu naučiti o toj bolesti primajući u tu skupinu djevojčicu sa dijabetesom.
- ❖ Studeni – tema: "Moje tijelo- probava hrane"; u skupini „The cubes“. Cilj aktivnosti bio je približiti djeci zdravu i nezdravu hranu.
- ❖ Prosinac - Kontrola vlasišta, kože, noktiju - 23 skupina, pregled izvršen kod sve djece; izvršila zdravstvena voditeljica vrtića.
- ❖ Siječanj – tema: "Hoditi i zdravi biti"; ovogodišnji zdravstveni Projekt je trajao neprekidno od rujna do lipnja. Svaka je vrtićka grupa imala svoj hodogram a sa zdravstvenom voditeljicom su djeca ponavljali naučeno o tome što su to kosti i mišići, kako čuvamo naš sustav organa za kretanje i vježbali smo zajedno kroz igru.
- ❖ Veljača – U veljači su djeca bila na zimovanju u dvorcu Stara Sušica, ukupno 54 djece. Također studentice sa stomatološkog fakulteta Leona Fable(5. godina) i Nikolina Mohorović(4.godina) održale su radionice „Zubić vila u vrtiću“ na temu oralnog zdravlja u skupinama: "The rainbows", "The cubes" i "Loptice "

- ❖ Ožujak – Mjesec Oralnog zdravlja obilježili smo u svim skupinama i učili o važnosti mliječnih zuba. Tvrtka Apolonija donirala je svoj djeci i djelatnicima vrtića komplete za higijenu usne šupljine četkice i paste. U Po Raša imali smo posjet Dr. Radeljak stomatologinje koja je djeci pregledala zube i educirala ih.
- ❖ Travanj - izvršili smo drugo antropometrijsko mjerenje - sve skupine ukupno 23 skupina. Obilježili smo Tjedan kretanja i pridružili se i našem Zavodu za javno zdravstvo promovirajući kretanje od ponedjeljka do subote u svim se objektima hodalo i završilo u subotu 14.04. Obilježili smo i Svjetski dan zdravlja.
- ❖ Svibanj - aktivnosti su bile usmjerene na tjelesno kretanje, vježbanje sudjelovali smo na županijskoj olimpijadi; u skupinama „The cubes i The rainbows održana je aktivnost dr. Tarivanović, reumatologinja „Zdrava kost“.
- ❖ Obilježili smo Svjetski dan Zdravih gradova i Međunarodni dan sestrinstva u skupini „Balončići“ i Po Rabac je posjetom medicinskoj sestri u ambulanti Rabac obilježili su taj važan dan
- ❖ Lipanj - izvršili smo zadnju fluoridaciju zuba sa predškolicima, podjela diploma predškolicima.
- ❖ Od rujna do lipnja svaki se mjesec, pod nadzorom zdravstvene voditeljice u vrtiću sa predškolicima provodila fluoridaciju zuba u sklopu projekta „Zaštite zuba“.

2.2) Zdravstveni odgoj odgajatelja

- ❖ Studeni i u ožujku – tema: „Hitna stanja: „Slučajni spasilac i „Spašavanje na vodi““; u suradnji sa Crvenim križom edukaciji je prisustvovalo i dobilo potvrdu 28 odgojiteljica. Edukacija je trajala 10 sati.
- ❖ Listopad- tema: „San i poremećaji spavanja“-edukacija u svrhu provođenja kvalitetnog dnevnog odmora
- ❖ Travanj- povodom Svjetskog dana zdravlja održali smo predavanje stomatologinje dr. Sandra Derossi Diminić o „Žarišnim bolestima“ i time smo povezali Dan zdravlja i Mjesec oralnog zdravlja.

2.3) Zdravstveni odgoj roditelja

- ❖ Kolovoz – Roditeljski sastanak sa roditeljima novoupisane djece – informativno o projektu „Zaštite zuba kod djece“, medicinskoj dokumentaciji, najčešćim zdravstvenim problemima u vrtiću
 - ❖ Studeni/ prosinac – Radionica: „Razgovor sa medicinskom sestrom“ namijenjena je bila roditeljima djece u jaslicama, ukupno četiri radionice gdje su roditelji imali mogućnost čuti važne informacije kako prehrana, san tjelesne aktivnosti utječu na rast i razvoj djeteta; održala zdravstvena voditeljica vrtića
 - ❖ studeni-„San i poremećaji spavanja“- edukacija roditelja koji su zainteresirani da im djeca provode aktivno dnevni odmor
 - ❖ siječanj- održali smo roditeljski sastanak za roditelje djece koja idu na zimovanje sa prezentacijom.
 - ❖ travanj-U Po Jaslice organizirali smo za djelatnike i roditelje vrtića povodom Međunarodnog dana zdravlja, 07. travnja u suradnji sa GDCK Labin, akciju besplatnog mjerenja tlaka, tjelesne težine, kao i vađenje šećera i kolesterola iz kapilarne krvi.
- Sve aktivnosti su evidentirane u evidenciji o zdravstvenom odgoju djece, roditelja i djelatnika.

3. Djelovanje na očuvanje zdravlja i očuvanje navika zdravog življenja putem odgovarajuće prehrane

- ❖ Ohrabreni pozitivnim reakcijama djece, roditelja i stručnjaka, i ove pedagoške godine nastavilo se sa unapređivanjem kvalitete prehrane djece, konzumacije obroka i razvoja kulture prema hrani i zbrinjavanju njenih ostataka. Obroci su bili raznovrsni, te kvalitativno i kvantitativno normativno zadovoljavajući. Poticala se raznovrsnost namirnica u ishrani i pripremi. Djeca vrlo dobro prihvaćaju i konzumiraju obroke i primjenjuju samoposluživanje. Jelovnici i dnevni obroci bili su kontrolirani i predlagani od strane stručnjaka iz Zavoda za javno zdravstvo IŽ, redovito svaka tri mjeseca. Roditelji imaju svakodnevni uvid u tjedni jelovnika Dječjeg vrtića, kojeg sastavljaju zdravstvena voditeljica i glavna kuharica a ravnateljica ga potvrđuje.
 - ❖ Ove smo godine počeli sa obogaćivanjem jelovnika kod doručka i to na način da djeca svakodnevno imaju kod doručka u ponudi izbor između dviju opcija i voće imamo također u ponudi dvije ili tri voćke- kao voćna košarica. Pokazalo nam se to kao jako dobar izbor nastaviti ćemo i nadalje sa obogaćivanjem jelovnika.
- Najbolji pokazatelj je analiza jelovnika ZZJZ IŽ koje su iznimno dobre i uvijek završavaju sa riječima: „Pohvaljujemo kreativnost i vaš trud na izradi jelovnika i nastavite i tako dalje...“

4. Održavanje i unaprijeđenje sanitarno higijenskih uvjeta (prostora, sanitetski i zdravstveni materijal, kontrola zdravlja)

- ❖ Sanitarno higijensko održavanje prostora, te sistematski pregledi zaposlenih, bili su uredni i redoviti, na način da svi djelatnici podliježu redovitom pregledu kod epidemiologa. Odgajatelji i spremačice svakih godinu dana, a kuhari i domari koji su direktno u doticaju sa hranom svakih 6 mjeseci. Od ove godine djelatnici koji rade u jaslicama su išli na sistematski pregled epidemiologu 2 puta. Sanitetski i zdravstveni materijal, redovito se puni u ormariće za prvu pomoć po svim objektima kao i za potrebe kuhinje. Tri djelatnika koji nisu imali položen ispit iz HACCP-sustava u toku pedagoške godine pristupili su ispitu i položili ga.

4. SIGURNOSNO ZAŠTITNI I PREVENTIVNI PROGRAM

U pedagoškoj 2017/2018. godini uspješno su se provodili i ostvarili postavljeni zadaci sigurnosno zaštitnog i preventivnog programa iz Godišnjeg plana i programa Dječjeg vrtića.

♦ Uspješno se izlazilo u susret potrebama roditelja i zadovoljavale se individualne potrebe djece u svim područjima razvoja. Odgojne skupine djece bile su mješovite, a odgojno obrazovni rad bio je konstantno unapređivan fleksibilnom organizacijom kako neposrednog rada tako i prostora. Ponuda poticaja bila je raznovrsna i bogata i poticala djecu na istraživanje, eksperimentiranje i samoinicijativu. Konstantno se djelovalo na unapređivanju i jačanju humanih odnosa, poštovanju različitosti i rodno osjetljivog odgoja, te stručne kompetencije odgojitelja i roditelja.

♦ Suradnja s roditeljima bila je uspješna i obogaćivana raznim vidovima suradnje u kojima su roditelji aktivno sudjelovali (vidjeti poglavlje o suradnji s roditeljima). Roditelji novoupisane djece u vrtić i jaslice su na skupnim roditeljskim sastancima na početku pedagoške godine bili upoznati s odredbama Obiteljskog zakona i Protokolom postupanja u mogućim rizičnim situacijama, dok su se ostali roditelji na iste podsjetili na prvim grupnim roditeljskim sastancima. U cilju osiguranja što veće sigurnosti djece i dobre komunikacije i suradnje, odredbi su se pridržavali i zaposlenici i roditelji.

♦ Tijekom godine ostvarivao se, uz redovni program, i program za djecu pripadnika etničkih i nacionalnih zajednica i manjina – program na talijanskom jeziku. Također, uspješno se provodio kraći program ranog učenja engleskog jezika u jednoj skupini, te redovni program obogaćen elementima engleskog jezika u dvije odgojne skupine. Ostvarivali su se i rekreativni programi, ekološki projekti, posjete kino i kazališnim predstavama, te druženja djece i roditelja.

♦ Poticalo se posebno obrazovanje (edukacija) djece i roditelja u skladu s njihovim interesima, posebice na području zdravstvenog područja i socioemocionalnog učenja, uz poticanje dječjeg slobodnog izražavanja, istraživanja i jačanja povjerenje u osobne mogućnosti.

♦ Posebno se djelovalo na usvajanju životnih (socijalnih/prosocijalnih) vještina. U odgojno obrazovnom radu bili su prisutni elementi socijalno emocionalnog učenja uz suradnju i prihvatljivo ponašanje u rješavanju sukoba, te poštivanje različitosti i jednakosti.

♦ Na početku i tijekom godine putem individualnog pristupa i praćenjem upoznalo se s dječjim zdravstvenim, obiteljskim i socijalnim statusom uz uočavanje mogućih rizičnih situacija i stanja. Posebno se pažljivo i primjereno pristupalo djeci s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju, uz individualni rad s djecom i konzultacije s roditeljima.

♦ Nastojalo se da odgojna skupina bude mjesto sigurnosti i odrastanja djece – osiguralo se opće i sigurnosne uvjete za boravak djece u predškolskoj ustanovi sa posebnim naglaskom na ostvarivanju aktivnosti zaštite i razvoja sposobnosti samozaštite – u ostvarenju te zadaće ostvarena je vrlo dobra suradnja s Crvenim križem Grada Labina, Domom zdravlja, Policijskom postajom i HAK-om, te sa službom 112 – Državna uprava za zaštitu i spasavanje. Postupalo se u skladu s Protokolom postupanja u mogućim rizičnim situacijama. Provodi se zdravstveni odgoj, a HACCP sustav je uveden i primjenjuje se u svim Područnim odjeljenjima.

♦ Ostvarivala se suradnja u prevenciji rizičnih ponašanja sa Centrom za socijalnu skrb, Policijskom postajom i Domom zdravlja. Posebna pažnja se posvećivala jednoroditeljskim obiteljima.

♦ Ostvarivalo se permanentno individualno i skupno stručno usavršavanje odgojno obrazovnih djelatnika, a posebno na području rada s djecom s teškoćama u razvoju i ponašanju i na području upoznavanja i primjene Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

5. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

Odgojno obrazovni rad tijekom cijele godine se odvijao u nastojanju ostvarenja planiranih zadataka iz Godišnjeg plana i programa rada i Kurikuluma Dječjeg vrtića, a na osnovu smjernica iz "Programskih usmjerenja odgoja i obrazovanja predškolske djece", usuglašeni s temeljnim postavkama Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Postavljeni zadaci temeljili su se na humanističkoj razvojnoj koncepciji, a ostvarivali su se integrativno.

Tijekom ljetnih mjeseci (srpnja i kolovoza) primjenjuje se specifična organizacija odgojno obrazovnog rada primjerena smanjenom broju djece polaznika vrtića i jaslica (za pohađanje predškolske ustanove ljeti prijavi se oko 30% redovno upisane djece, ali taj broj redovno opadne, naročito u kolovožu).

Odgojno obrazovni rad bio je prilagođen potrebama roditelja i zadovoljavanju razvojnih potreba djece u organizaciji, sadržajima, metodama i oblicima ostvarenja programa, a u skladu s mogućnostima i uvjetima predškolske ustanove.

Cjelokupna organizacija odgojno obrazovnog rada u pedagoškoj 2017/2018. godini bila je koncipirana tako da se djeci vrtića i jaslica osiguraju uvjeti za cjeloviti razvoj i unapređenje opće kvalitete života.

1. Tijekom pedagoške 2017/2018. godine zadovoljeni su uvjeti za uspješnu organizaciju i ostvarenje odgojno obrazovnog rada u cilju zadovoljavanja potreba i interesa roditelja i djece.

♦ Planiranje odgojno obrazovnog rada ostvarivalo se primjereno svakoj odgojno obrazovnoj skupini od strane odgojitelja i uz suradnju stručne suradnice pedagoginje. Planiralo se mjesečno (za rujan) i tromjesečno, uz periodično planiranje za rad u ljetnim mjesecima. Posebni događaji i rekreativni i kraći programi zasebno su planirani. U planiranju se posebna pažnja posvećivala organizacijskim i materijalnim uvjetima uz bogatstvo poticaja za ostvarivanje razvojnih zadaća, interesima i potrebama iskazanim od strane djece i roditelja, te zapažanjima i osvrtima kao polazištem za daljnje planiranje odgojno obrazovnog rada. Planiranje je bilo otvoreno i fleksibilno.

♦ U svakodnevnoj pedagoškoj praksi promatrala su se i pratila djeca u cilju zadovoljavanja njihovih interesa i potreba, osmišljavala se bogata i poticajna materijalna sredina. Stalno se djelovalo na individualnom pristupanju i inventivnosti odgajatelja za unapređivanje pedagoške prakse, na unošenju elemenata različitih pedagoških koncepcija, na radu na projektima, na suradnji s roditeljima i suradnji s ostalim sudionicima odgojno obrazovnog procesa.

♦ Mikroorganizacija dnevnog života djece bila je prilagođena iskazanim dječjim i roditeljskim potrebama: fleksibilna konzumacija obroka, osmišljavanje vremena dnevnog odmora, mogućnost izmjene izgleda i korištenja prostora, te dežurstva u ranijim jutarnjim satima i popodnevni satima do 17,30 u sklopu 10 – satnog boravka ...

2. Tijekom pedagoške 2017/2018. godine uspješno se nastavljala i obogaćivala odgojno obrazovna praksa koja je bila usmjerena na kompetencije djeteta i odgajatelja sa elementima koncepcije prema kojoj vrtić treba biti u skladu s dječjom prirodom.

Svakodnevno su stvarani povoljni uvjeti za organizaciju i obogaćivanje aktivnosti djece radi kvalitetnog zadovoljavanja dječjih interesa i razvojnih potreba.

Prostor i aktivnosti bili su u funkciji ostvarenja dječjih interesa i zadovoljavanja njihovih razvojnih potreba. Skupine su bile mješovite. Djeca su zadovoljavala svoje interese aktivnostima centrima interesa, te su imali mogućnost slobodnog i fleksibilnog korištenja prostora i strukturiranja materijala u njemu. Tako su se tijekom pedagoške godine, u suradnji odgajatelja, djece i roditelja oformili i obogaćivali dječji spoznajni i doživljajni svijet u centrima aktivnosti u kojima su djeca svakodnevno boravila i igrala se, istraživala, eksperimentirala, vježbala i učila: obitelji, frizera, doktora, trgovine, uljepšavanja, presvlačenja i maskiranja, građenja i konstruiranja, majstora, prometa, starih predmeta, čitanja i pisanja, slikovnica i knjiga, dramsko scenski, glazbeni, audio-vizualni, društvenih igara, manipulacije, matematike, istraživanja, škole, likovni, centar PATHS – RASTEM, centri godišnjih doba i blagdanski centri, centri neoblikovanog materijala, osamljivanja. Od djece su "najposjećeniji" centri neoblikovanog i prirodnog materijala, centri obitelji, centri čitanja i pisanja, centri društvenih igara i likovnog izražavanja, te manipulativni i istraživački centri.

Primjenom elemenata ove koncepcije mogu se pratiti djeca u svojoj individualnosti kao radoznali i sposobni pojedinci, te se može kod djece uočiti napredovanje na području usavršavanja manipulativnih sposobnosti, stjecanja pozitivne slike o sebi i na području dječjih socijalnih odnosa.

2.1. Na području pozitivnog djelovanja na **tjelesni i psihomotorni razvoj djece** posebno se dobrim pokazao individualni pristup svakom djetetu i zadovoljavanje dječjih individualnih potreba.

♦ U adaptacijskom periodu nije bilo većih problema pošto su se djeci individualno prilagođavali aktivnosti i odmor, prehrana, omogućio boravak roditelja u skupini, otvorila se vrata soba dnevnog boravka i omogućilo druženje djece. Roditeljima se adaptacijski period olakšavao putem individualnih razgovora s njima i brošurama „Što roditelj može učiniti kako bi pomogao svom djetetu koje kreće u jaslice/vrtić“.

♦ U osam vrtićkih odgojnih skupina provedeno je ove pedagoške godine akcijsko istraživanje u cilju unapređenja kvalitete zadovoljavanja dječjih individualnih potreba primjenom organizacijom dnevnog odmora sa predškolicima iz tih skupina kao ciljanom skupinom. U suradnji sa roditeljima i angažmanom odgojiteljica poštovale su se dječje individualne potrebe i želje vezane za aktivnosti u vrijeme dnevnog odmora. Dobiveni rezultati potvrđuju postavljenu hipotezu istraživanja kako se individualno prilagođenom organizacijom dnevnog odmora znatno može poboljšati kvaliteta zadovoljavanja dječjih individualnih potreba i kvaliteta rada u predškolskoj ustanovi. U svim ostalim odgojnim skupinama, ovisno o potrebama i interesima djece i roditelja i prostornim mogućnostima vrtića, bilo je moguće fleksibilno organizirano vrijeme dnevnog odmora ("spavači" - "nespavači") ali većina djece i roditelja odlučila se da vrijeme dnevnog odmora provodi pasivno. U tim će skupinama slijedeće pedagoške godina biti provedeno akcijsko istraživanje.

♦ Njegovala se senzibiliziranost djece za poštovanje različitosti i nastojale su se zadovoljiti potrebe djece u inkluziji. Tijekom rujna još je nekoliko vrtićkih skupina bilo uključeno u radionice udruge "Logus media" iz Pule u okviru projekta "Djeca – prijatelji bijelog štapa". Kako nas razlike čine jedinstvenima a jedinstvenost lijepima pokazao je i poseban gost „Ježića“ Mario Lipovšek Battifiaca. Uočavala su se i poseban individualni pristup imala djeca s posebnim potrebama, djeca iz jednoroditeljskih obitelji, djeca s teškoćama u razvoju i djeca s prisutnim rizičnim čimbenicima, te djeca u godini pred polazak u osnovnu školu. Kod sve djece zabilježeni su pozitivni pomoci koji su

bili privremeni ili trajni. Na taj se način djelovalo na ostvarenju bitne zadaće iz razvojnog plana ustanove usmjerenog na poticanje cjelokupnog razvoja djeteta s posebnim potrebama u uvjetima inkluzije.

♦ U prehrani se primjenjivalo primjereno i fleksibilno konzumiranje obroka samoposluživanjem u svim odgojnim skupinama, vodeći računa o individualnoj različitosti djece pri količini i izboru obroka, te prilagođenoj pripremi obroka za djecu s posebnim potrebama u prehrani. Vezano za bitnu zadaću iz razvojnog plana ustanove vezano za razvoj i poticanje zdravih prehrambenih navika vidljivo je da su djeca usvojila kulturu prehrane kao jednog od činitelja zdravog načina života i provodila samoposluživanje uz pravilno zbrinjavanje ostataka hrane.

♦ Kod sve je djece uočljivo napredovanje u kulturno higijenskim navikama, usvajanju navika zdravog života, te razvoj sposobnosti brige o sebi.

♦ Uočena je zainteresiranost i aktivni pristup djece i roditelja ekološkim sadržajima i razvoj njihove ekološke osjetljivosti. Posebno su uspješne bile aktivnosti u sklopu obilježavanja Europskog tjedna kretanja na nivou Grada Labina posvećenog održivom kretanju pod motom „Čista zajednička i inteligentna mobilnost“ i uz poziv na akciju „Dijeljenje te vodi dalje“ (vožnja djece javnim prijevozom, izleti, posjete, sigurnost i vještina u prometu u suradnji sa HAK-om i PP Labin, bicikljada, igre na zraku, pješačenja djece i roditelja, crtanje po pločniku, obilježavanje Dana ozonskog omotača, poruke djece odraslima i izrada plakata na temu prometa, uređenje okoliša i cvjetnjaka,...). Na nivou predškolske ustanove razrađen je program ekoloških aktivnosti koje su se provodile tijekom godine a posebice tijekom proljeća - boravak i igre u prirodi „Pozdrav suncu“, pješačenja, posjete sajmu cvijeća, izrada kućica za ptice, posjete seoskim domaćinstvima, izleti, uređenje cvjetnjaka, izrada sredstava za boravak na terasi i dvorištu... Djeca su obilježavala i značajne ekološke datume – Dan planete zemlje, Dan voda, prvi dani godišnjih doba, jesenska svečanost, Dan sunca, Dan zaštite ozonskog omotača, Dan biološke raznolikosti, Dan jabuka, Dani kruha – zahvalnost za plodove zemlje, Svjetski dan hrane, Dan lastavica, Dan zdravlja, Svjetski dan zaštite okoliša, Dan sporta – Olimpijski dan..... Osim navedenog, odgojne su skupine u redovnom radu provodile još niz ekoloških aktivnosti vezanih za vodu, pravilnu prehranu, sadnju cvijeća i ljekovitog bilja, te očuvanje i uređenje okoliša. Tijekom cijele pedagoške godine ostvarivane su aktivnosti upoznavanja djece sa pravilnim sortiranjem otpada – spoznavali su kako otpad može biti koristan u izradi mnogih sredstava i didaktičkih igara, te kako pravilnim sortiranjem i zbrinjavanjem otpada čuvamo planetu.

♦ Tijekom cijele pedagoške godine nastojalo se djelovati na očuvanju dječjeg zdravlja i jačanju dječjeg imunološkog sistema, te na usvajanju zdravog načina života razvijanjem sposobnosti samozaštite kod djece, trajanjem i izborom aktivnosti i odmora, boravkom na zraku, poticanjem tjelesnih aktivnosti, rekreativnim sadržajima (zimovanje u Staroj Sušici - 54 djece, sudjelovanje u projektu „Hoditi i zdravi biti“, sudjelovanje u Istarskoj zimskoj ligi trčanja, pješačenja, igre u prirodi, upoznavanje s jogom i fitnessom, borilačkim vještinama, osnovama raznih sportskih disciplina, ples, takmičenja, bicikljada/klincijada i roljada , Olimpijski festival dječjih vrtića – polufinale 120 djece i finale u Medulinu sa 24 djece, kupanje,...). Za kraći program sportske igraonice ove pedagoške godine nije bilo zainteresiranih. Sudjelovali smo u akcijama Policijske postaje i Auto kluba „Sigurni i vješti u prometu“ i „Sigurnost u prometu“; obilježavanju Dana policije, te u akciji isticanja važnosti dječje autosjedalice, posjećivali smo vatrogasce ili su oni dolazili k nama, djeca su se upoznavala sa važnosti broja 112 Državne uprave za zaštitu i spašavanje, te sa djelovanjem Crvenog križa i pedijataru.

♦ Kod sve je djece vidljivo napredovanje na područjima razvoja grube i fine motorike, te koordinacije i preciznosti pokreta. Vezano za bitnu zadaću razvojnog plana ustanove koja se odnosi na usmjeravanje na važnost i zdravstveno preventivni potencijal tjelesnog vježbanja u cilju cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih životnih navika i nadalje se potiče intenzivno tjelesno vježbanje i tjelesno zdravstvene aktivnosti.

♦ Za djecu u godini pred polazak u osnovnu školu vodile su se razvojne mape kao instrument koji daje kvalitativan uvid u dječji razvojni status i postignuća, a podrazumijeva kontinuirano praćenje razvoja i postignuća djece te prikupljanje relevantnih podataka o djetetu u godini pred polazak u školu.

2.2. Na socioemocionalni razvoj ličnosti posebno je poticajno djelovala okolina bogata materijalima, ponuda aktivnosti, pristup odgajatelja i suradnja s roditeljima:

♦ Cjelokupno dječje okruženje, sa opuštajućim i inicirajućim ozračjem, sa mogućnosti druženja i osamljivanja, ponudom interesantnih poticaja u centrima interesa, te uvažavanje dječje individualnosti, blagotvorno su djelovali na razvoj dječje sigurnosti, samopouzdanja i povjerenja, te na vrlo dobru prilagodbu;

♦ Posebno je vrijedno bilo stvaranje uvjeta i poticanje djece na iskazivanje radoznalosti, na stupanje u interakciju uz izgradnju humanih odnosa i socijalnih vještina, te pozitivne slike o sebi, uz poštovanje različitosti. Uz suradnju s roditeljima djeca su upoznavala specifičnosti drugih zemalja i načina života u njima. Upoznavala su se s Europskom Unijom, njenim obilježjima, značajem i članicama. Također su poštovala različitosti iskazane kod djece s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama koje su svi vrlo dobro prihvatili i s njima se družili. Također smo sudjelovali u projektu „Budi mi prijatelj“ udruge slijepih i slabovidnih „Logos media“ iz Pule. Djeca su posjećivala dnevni centar za starije u Labinu i Dom za starije i nemoćne u Raši, bili mali humanitarci i učili kako se pruža prva pomoć u suradnji s djelatnicama Crvenog križa. Djeca su doprinijela obilježavanju Plavog dana posvećenog borbi protiv raka debelog crijeva.

♦ U tri odgojne skupine djece vrtićke dobi u Centralnom vrtiću i nadalje se primjenjuju elementi predškolskog programa za unapređivanje socijalno emocionalnog učenja djece - PATHS – RASTEM program prilagođeno pojedinoj skupini i određenoj situaciji.

♦ Uz svakodnevna zbivanja, dječji doživljajni svijet konstantno je obogaćivan i proslavama dječjih rođendana, obilježavanjem blagdana, praznika i svečanosti u okviru predškolske ustanove ili kao javna pojavljivanja djece, druženjima i posjetama: obilježavanje Dječjeg tjedna – posjete gradonačelnika i načelnika vrtićima povodom Međunarodnog dana djeteta; poludnevni izleti djece u okviru odgojnih skupina i pješačenja; poruke djece odraslima povodom Europskog tjedna mobilnosti, Dječjeg tjedna, Valentinova, Majčinog dana i Dana obitelji; kino i kazališne predstave; maskenbali i mimohod maskara Labin – u organiziranoj reduti i s roditeljima; doček Svetog Nikole i Djeda Mraza uz podjelu poklon paketa; Valentinovo; Majčin dan; XV susret predškolaca talijanskih vrtića IŽ, Primorsko Goranske Županije i Slovenije u Balama; obilježavanje Dana rudara; obilježavanje Dana Vrtića – završna priredba u Gradskoj sportskoj dvorani; druženja s roditeljima, druženja odgojnih skupina međusobno, posjete ostacima starine, posjete poduzećima i javnim ustanovama (pekare, Policijska postaja, vatrogasci, autobusni kolodvor, reciklažno dvorište, gradski stadion, sportska dvorana, teretana, sportski centar, nogometni klub, banke, pošte, trgovine, cvjećarna, rasadnik, sajam cvijeća, stomatolozi i liječnici i Hitna pomoć, dnevni centar za starije, osnovne škole, Centar „Liče Faraguna“, radna mjesta roditelja), posjete Radio Labinu, Labinštini info, muzeju, galeriji, knjižnicama, kino i kazališnim predstavama (predstave tijekom godine u kinu „Labin“, u dječjem vrtiću, Istarskom narodnom kazalištu u Puli i Lutkarskom kazalištu u Rijeci) i predstavama koje su odgajatelji i djeca pripremili za djecu, obilježavanje Mjeseca knjige i Međunarodnog dana dječje knjige, posjete seoskom dvorištu, farmi, peradarniku i domaćinstvima, te uživanje u mnogobrojnim izletima

♦ Na svim područjima poštovala su se prava djeteta, te negovali i poticali humani odnosi. Obilježili smo Dječji tjedan, a tijekom cijele godine djeca su se upoznivala sa svojim pravima, upućivala poruke odraslima. I ove smo pedagoške godine obilježili Svjetski dan djevojčica posvećen pravima žena. Važnost obitelji posebno je bila naglašena povodom Dana obitelji, a obilježili smo Dan žena, Dan majki, Dan očeva, Dan djedova i baka. Posjećivali smo Centar za starije i Dom za starije i nemoćne i uljepšali im vrijeme prigodnim programom. Humanost djece i roditelja posebno je došla do izražaja u humanitarnim akcijama u kojima smo sudjelovali.

♦ Ove pedagoške godine naš se vrtić priključio UNICEF-ovom edukativno-humanitarnom projektu „Škole za Afriku“. „Žirafice“ i „Le Olive“ iz PO Stari Grad, te „Zečiči“ i „Mačići“ iz PO Raša ove su godine zajedno sa svojim odgojiteljicama i roditeljima imali prilike upoznati život, kulturu i običaje Afrike kroz igru i zabavu, istovremeno razvijajući empatiju, solidarnost i međusobno pomaganje, vrijednosti koje je važno poticati i njegovati od najranije dobi. Sudjelovanjem u projektu zajedno smo bili u prilici podržati ostvarenje prava djece afričkog kontinenta na obrazovanje i očuvanje njihova dostojanstva, uz istodobno osiguravanje prilike našoj djeci da odrastu u samosvjesne i socijalno osjetljive mlade ljude s kvalitetnim sustavom vrijednosti i uspješnim temeljima za daljnje cjeloživotno obrazovanje. Koordinatorica projekta bila je vrtićka psihologinja.

♦ Međusobne nas razlike čine jedinstvenima, a jedinstvenost nas čini lijepima. Poruka je to koju smo željeli prenijeti našim Ježićima, a pomogao nam je u tome naš jedinstveni gost, Mario Lipovšek Battifiaca. To je onaj čovjek s bijelom kosom? Tako je. Došao je razveseliti onoga s crvenom, žutom, crnom, smeđom i narandastom kosom. A pronašao je čak i nekoga, vrlo sličnog sebi.. ☺ Djeca naših „Ježića“ družila su se ushićeno s našim gostom koji im je pak pristupao na jednostavan i ležeran način, tako da se činilo kao da je svaki dan ovdje s nama. Pjevajući, razgovarajući i šaleći se simpatično na svoj račun (što i sam priznaje da radi često), nasmijavao je i zabavljao djecu koja su imala prilike naučiti vrlo važnu pouku, a to je kako uvijek moramo cijeniti međusobne sličnosti, ali i poštivati međusobne razlike.

♦ U veljači je naš vrtić ponovo bio jedan od domaćina 11. Tjedna psihologije u Hrvatskoj organizacijom predavanja za roditelje **"Tko se boji tate još"** koja je bila i otvorena za javnost. Predavanje je pripremila psihologinja vrtića, a cilj predavanja bio je pronaći odgovor na pitanje kako smo, izlazeći iz zamke „staromodnog“ (autoritarnog) odgoja, upali u novu zamku „modernog“ (popustljivog) odgoja i što smo vrlo važnoga u tom procesu propustili.

2.3. Na uspješno ostvarivanje bitnih zadaća iz područja spoznajnog razvoja djece i njegovog podizanja na višu razinu posebno su djelovali sadržaji, aktivnosti i raznovrsni poticaji u suglasju s dječjim mogućnostima izbora i uporabe koji su kod djece:

- ♦ poticali interes za spoznavanje osobina, funkcija i odnosa osjetima;
- ♦ poticali radoznalost za vlastitu osobu i njeno funkcioniranje i vrijednost, upoznivali s dječjim pravima i razvijali spoznaju o spolnoj jednakosti;
- ♦ poticali prirodnu radoznalost za okolinu i događanja i promjene u njoj uz senzibilizaciju za ekološka pitanja;
- ♦ izazivali interes za određene probleme, poticali na divergentno razmišljanje i navodili na rješavanje problemskih situacija, te navodili na osmišljavanje i ostvarenje projekata kraćeg ili duljeg trajanja;
- ♦ poticali na manipulaciju raznovrsnim sredstvima i materijalima;
- ♦ zadovoljavali dječju radoznalost i interes za pisanje, čitanje i računanje, te za strane jezike;

♦ razvijali senzibilitet djece za kulturnu baštinu i narodne običaje u svakodnevnim situacijama i projektima, neposrednim doživljavanjem djece (posjete, razgovori s nonama i nonićima, susret s narodnim pripovjedačima, upoznavanje sa kulturnom baštinom i znamenitim ličnostima Labina, članovima kulturno umjetničkih društava, sakupljanje starinskih uporabnih predmeta, upoznavanje sa tradicijom rudarenja u Labinu, s narodnim običajima, starim zanatima i životom ljudi na ovome području nekad, s narodnom nošnjom, instrumentima, glazbom, plesom, posjete muzeju) i formiranjem centara zavičajne starine.

2.4. Sa djecom se vrlo uspješno djelovalo na poticanju govora, komunikacije, izražavanja i stvaralaštva:

♦ Komunikacija djece i odraslih i djece međusobno uspješno se unapređivala svakodnevnim druženjem, ponudom prirodnih, društvenih i umjetničkih sadržaja uz pronalaženje strategija za rješavanje sukoba, dogovaranja, suradnje i poštovanje dječjih i ljudskih prava. Isto je pridonijelo bogaćenju i razvijanju dječjeg govora, te sposobnosti primanja, razumijevanja i izražavanja poruka.

♦ Njegovao se dijalektalni govor - Labinjanska se čakavica njegovala upoznavanjem s dijalektalnim riječima, izradom rječnika "domoćih besedica", slikovnicama, pričama, stihovima, dramatizacijama i pjesmom i plesom, uz prezentacije na javnim nastupima i pojavljivanjima.

Dječji vrtić je kao ustanova uvrštena u projekt Institucionalizacija zavičajnosti u predškolske ustanove Istarske županije.

♦ Uspješno se zadovoljavao dječji interes za pisane znakove i pismenu komunikaciju. I tijekom cijele ove pedagoške godine nastavili smo s aktivnim čitanjem kako bi djeca od najranijih dana zavoljela knjigu i stekla naviku čitanja. Ostvarene su mnoge posjete Gradskoj knjižnici i druženja u njoj uz primjerene aktivnosti, druženja s piscima i pjesnicima uz performance, razmjene i doniranja knjiga i slikovnica unutar odgojnih skupina, formirani su kutići knjiga i centri čitanja, u suradnji s Gradskom knjižnicom formirani su centri knjiga za razmjenu i doniranje „Mala knjižnica kućica slova“, te se svakodnevno čitalo uz aktivnu suradnju s roditeljima u istom;

♦ Poticajna sredina i oblikovanje prostora i aktivnosti, te omogućavanje dječjeg aktivnog sudjelovanja u istima, bili su uspješan poticaj za razne izražajne mogućnosti djece, te za dječju kreativnost i stvaralaštvo. Posebnu kreativnost djeca su pokazala na likovnom području – oblikovanje i stvaranje neoblikovanim i otpadnim materijalom, svakodnevni likovni uratci prema vlastitom izboru, izrada čestitki i ukrasa i dekoracija, sudjelovanje izradom plakata u raznim akcijama i događanjima. U više navrata djeca su posjećivala Gradsku galeriju i imala kreativne i stvaralačke radionice s roditeljima;

♦ Kako djeca svakodnevno pokazuju veliki interes i afinitet za ritmiku i plesni izražaj, posebno su se radovali tjelesnom vježbanju uz glazbu i plesanju zumbé uz vodstvo roditelja ili stručnih plesnih voditeljica;

♦ U jednoj grupi kraćeg programa ranog učenja engleskog jezika bilo je vrlo uspješno uključeno 20 djece. Redovan program na engleskom jeziku uspješno ostvaruju dvije odgojne skupine djece. Djeca su pokazala znatan napredak u usvajanju tog jezika, a roditelji su u provedenim anketama izrazili zadovoljstvo programom, napredovanjem djece i odgojiteljicama. Isto su zadovoljstvo izrazili i roditelji djece koja redovni program ostvaruju na talijanskom jeziku u jednoj odgojnoj skupini.

6. NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Temeljem članka 29. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, te Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Dječjeg vrtića, odgajatelji i stručni suradnici obvezni su stručno se usavršavati. Stručno usavršavanje ostvarivalo se putem:

- 1. Sjednica Odgojiteljskog vijeća**
- 2. Individualnog stručnog usavršavanja**
- 3. Skupnog stručnog usavršavanja u vrtiću i izvan vrtića**
- 4. Stručne literature (knjige, časopisi, dvd-i)**

1. Sjednice odgojiteljskog vijeća

Tijekom pedagoške godine održano je i realizirano 6 sjednica **Odgojiteljskog vijeća**.

Svi planirani sadržaji prema godišnjem planu i programu, gotovo u potpunosti su ostvareni.

U tijeku ove pedagoške godine održani su sastanci **Stručne radne grupe i Tima za kvalitetu** koju su sačinjavali odgojitelji- predstavnici svih područnih odjeljenja i Centralnog vrtića, ravnateljica, pedagoginja, psihologinja i zdravstvena voditeljica (ukupno 15 članova). Redovito su održavani **sastanci Stručnog tima** prema Godišnjem planu i programu.

Rad se odvijao prema godišnjem i mjesečnom planu satnice, te tjednoj 40-satnoj strukturi radnog vremena. Neposredan rad odgajatelja odvijao se u okviru 5,5 sati, a preklap je iznosio 1,5 sati.

2. Individualno stručno usavršavanje

Godišnjom satnicom planirano je **20 sati** i svaki je odgajatelj realizirao sadržaje prema svom godišnjem planu, prema vlastitim interesima i svojoj individualnoj dokumentaciji.

3. a) Skupno stručno usavršavanje u vrtiću

- Unapređenje kvalitete zadovoljavanja dječjih individualnih potreba primjerenom organizacijom vremena dnevnog odmora – informacije o provedbi (15/03/2018. – nositelji, stručni tim)
- Odgojitelj kao reflektivni praktičar: istraživanje, mijenjanje i unapređivanje odgojno-obrazovne prakse – PO Rabac, PO Raša, PO Stari grad, prezentacija tijeka i ishoda (18. i 19/06/2018. – nositelj, pedagoginja, mr.sc. Ljiljana Krušelj)
- Unapređivanje kvalitete organizacije vremena dnevnog odmora – akcijsko istraživanje (vrtičke odgojne skupine CV Labin i PO Jaslice Labin) – prezentacija i tijek ishoda istraživanja (18. i 19/06/2018. – nositelj, pedagoginja mr.sc. Ljiljana Krušelj)

3. b) Skupno stručno usavršavanje izvan vrtića

Godišnja satnica realizirana je prema ostvarenjima, prema Godišnjem planu i programu Dječjeg vrtića te Katalogu stručnih skupova Agencije za odgoj i obrazovanje. Stručno usavršavanje izvan vrtića realizirano je kako slijedi:

Rujan-prosinac 2017.

Naziv skupa	Vrsta skupa	Datum održavanja	Mjesto održavanja	Sudionici
Tugovanje i gubitak-kako pomoći	Cjelodnevna radionica	30.9.2017.	Rijeka, privatna psihološka praksa Ask	Ivana Višnjić, Anna G. Giannini
8. Stručni skup predškolskih ustanova	Simpozij	18.10.2017.	Fažana	Irene Smoković, Nadija Ž. Rudan, Biljana Kvalić, Ester Miletić
Supervizija rada psihologa u dječjem vrtiću	Supervizijski rad	29.10.2017., 18.11.2017.	Rijeka, privatna psihološka praksa Ask	Anna Goreta Giannini
Što je to zajednica učenja u dječjem vrtiću?	Županijski stručni skup	9.11.2017.	Umag, DV „Duga“	Ljiljana Krušelj, Vincencija D.Smajić, Ingrid Mileta, Katarina Đapić
Stručno društvo zdravstvenih voditeljica Hrvatske	Simpozij	10.11.2017.	Zagreb	Nadija Žufić Rudan
Tečaj trajnog usavršavanja medicinskih sestara u DV podružnica IŽ i PGŽ		24.11.2017.	Rovinj	Nadija Žufić Rudan
Poticanje razvoja kompetencija djece rane dobi u kontekstu njihovih razvojnih mogućnosti	Županijski stručni skup	14.12.2017.	Buzet, DV Grdelin	Ingrid Dobrić, Nina Višković, Ileana Juričić
Evalucijski seminar za voditelje radionica s roditeljima „Rastimo zajedno“	Evalucijski seminar	18.12.2017.	DV Neven, Rovinj	Anna G. Giannini, Dajana Dobrić, Besima Hamzić

Siječanj-lipanj 2018.

Naziv skupa	Vrsta skupa	Datum održavanja	Mjesto održavanja	Sudionici
Supervizija rada psihologa u dječjem vrtiću	Supervizijski rad	20.1.2018., 4.2.2018., 4.3.2018., 16.6.2018.	Rijeka, privatna psihološka praksa Ask	Anna Goreta Giannini
Razvoj partnerskih	Međužupanijski	25.1.2018.	DV Orepčici,	Doris Gobo Jelčić,

odnosa odgojitelja pripravnika i odgojitelja mentora			Kraljevica	Tena Dobrić
Seminar „Opća uredba o zaštiti podataka u EU-GDPR“		19.2.2017.	Gradska knjižnica Labin	Sanja Rašuo, Tamara Skira
Uloga i kompetencije Povjerenstva za praćenje odgojitelja pripravnika tijekom stručnog osposobljavanja	Međužupanijski	22.2.2018.	DV Rijeka, CPO Turnić	Ljiljana Krušelj
Metodička radionica: Almost spring!	Metodička radionica za odgojitelje i voditelje kraćih i integriranih programa engleskog jezika	24.2.2018.	Učilište Cvrčak, Zagreb	Ivana Nikić, Sabina T. Tubaković, Ibana Škopac, Stefani Kapel
Tečaj trajne edukacije medicinskih sestara		23.3.2018.	Tribina Grada Zagreba, Zagreb	Nadija Ž. Rudan
Metodička radionica: Let the sunshine in!	Metodička radionica za odgojitelje i voditelje kraćih i integriranih programa engleskog jezika	24.3.2018.	Učilište Cvrčak, Zagreb	Ivana Nikić, Sabina T. Tubaković, Ibana Škopac, Stefani Kapel
8. konferencija voditeljica i voditelja programa podrške roditeljstvu djece predškolske dobi „Rastimo zajedno“ i „Rastimo zajedno Plus“	Konferencija	23.-24.3.2018.	Hotel padova, Rab	Dajana Dobrić, Anna G. Giannini, Irene Smoković
Seminar o novoj uredbi Zakona o zaštiti osobnih podataka u vrtiću	Seminar	3.4.2018.	DV Kockica, Kršan	Irene Smoković, Ljiljana Krušelj, Nives Kamenar, Ivana Škopac i Anna G. Giannini
Seminar o novoj uredbi Zakona o zaštiti osobnih podataka u vrtiću	Seminar	4.4.2018.	DV Kockica, Kršan	Irene Smoković, Tamara Skira, Sanja Rašuo
Konferencija „Zajedno s vama do zdravlja“	Konferencija ZZJZ IŽ	12.4.2018.	Multimedijalni centar, Rovinj	Nadija Ž. Rudan
Stručna predavanja stručnog društva zdravstvenih voditeljica regija Istra i primorje		13.4.2018.	DV Radost, Crikvenica	Nadija Ž. Rudan
Kako biti zajedno – psihologija privrženosti i praktične implikacije u radu s djecom, mladima i odraslima	Cjelodnevna radionica	14.4.2018.	Rijeka, privatna psihološka praksa Ask	Ivana Škopac i Anna G. Giannini
Edukacija za voditelje programa „Klub očeva Rastimo zajedno“	Edukacija	16.5.2018.	DV Neven, Rovinj	Anna G. Giannini, Dajana Dobrić

Edukacija za voditelje programa „Rastimo zajedno Plus“	Edukacija	17. - 18.5.2018.	DV Neven, Rovinj	Anna G. Giannini, Dajana Dobrić
--	-----------	------------------	------------------	---------------------------------

♥ U ovoj pedagoškoj godini stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa odrađivao je jedan (1) odgojitelj-pripravnik: Tena Dobrić (započela 13.04.2017. i završila 12.04.2018. godine)

♥ Tijekom ove pedagoške godine uspješno je odradilo stručno-pedagošku praksu sedam (7) studenata predškolskog odgoja, 1 i 3 godine Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, a prvi puta u povjesti predškolskog odgoja u našem vrtiću praksu je odradio i muški odgojitelj.

4. Stručno-pedagošku literaturu nabavljamo prema ponudama i potrebama te kvaliteti ponuđenih sadržaja i čuva se u uredu ravnateljice i pedagoga.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Tijekom pedagoške 2017/2018. godine uspješno se ostvarivala smjernica humanističke razvojne koncepcije o zajedničkom djelovanju obitelji i predškolske ustanove na cjeloviti razvoj djeteta.

Shodno smjernicama iz Nacionalnog kurikulumu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, te bitnoj zadaći u Godišnjem planu ustanove gdje se potencira njegovanje partnerskog odnosa vrtića i roditelja uz permanentno informiranje, te podržavanje i osnaživanje u roditeljskoj ulozi, rad s roditeljima je bio konstantno provođen i obogaćivan novim sadržajima i oblicima suradnje, uz što veće nastojanje za uključivanjem roditelja u neposredni odgojno obrazovni rad s djecom.

Svi su roditelji nastojali tijekom pedagoške godine sudjelovati barem u jednom obliku suradnje i time su ostvarivali stavku o obavezi roditelja da se aktivno interesiraju i sudjeluju u odgoju, obrazovanju i samim time u cjelokupnom razvoju djeteta.

1. Djelovanje na informiranju i edukaciji roditelja

● Skupni roditeljski sastanci i predavanja

U kolovozu 2017. godine članovi stručnog tima održali su skupne roditeljske sastanke za sve roditelje novoupisane djece u vrtić i jaslice na kojima su se roditelji upoznali sa ustrojstvom rada Dječjeg vrtića, postupkom adaptacije, Sigurnosno zaštitnim i preventivnim programom i Protokolima postupanja u mogućim rizičnim situacijama, te sa zdravstvenim programom rada za pedagošku 2017/2018. godinu. Nositelji su bile ravnateljica, pedagoginja, psihologinja i zdravstvena voditeljica.

U listopadu 2017. godine održan je roditeljski sastanak za roditelje zainteresirane djece za pohađanje kraćeg programa ranog učenja engleskog jezika.

Također je u listopadu 2017. održan roditeljski sastanak roditelja predškolaca iz Centralnog vrtića i vrtićkih skupina koje program ostvaruju na engleskom jeziku radi upoznavanja sa sudjelovanjem u istraživanju unapređenja kvalitete vremena dnevnog odmora.

U siječnju 2018. godine održan je skupni roditeljski sastanak na kojem su ravnateljica, zdravstvena voditeljica i pedagoginja upoznale roditelje djece koja su bila zainteresirana za zimovanje s organizacijom zimovanja i prednostima zimovanja za zdravlje i socio-emocionalni razvoj djece, a roditeljima je pokazana prezentacija sa prošlogodišnjeg zimovanja djece.

Povodom Dana oralnog zdravlja održano je predavanje stomatologinje za roditelje.

U svibnju 2018. godine održan je roditeljski sastanak sa roditeljima zainteresiranim za smjenski rad vrtića.

● Roditeljski sastanci odgojnih skupina

U skladu s planiranim zadacima i sadržajima suradnje s roditeljima, tijekom pedagoške 2017/2018. godine održano je na nivou predškolske ustanove 82 informativna ili tematska roditeljska sastanka – prosječno 3-4 po odgojnoj skupini. Održavane su i pedagoško – psihološke i zdravstvene radionice za roditelje čiji su nositelji bili članice stručnog tima ili odgojiteljice. Prisutnost roditelja je bila u prosjeku 82% . Na roditeljskim sastancima odgojnih skupina roditelji su iskazivali svoje želje i potrebe, interese, upoznavali se s problematikom rada predškolske ustanove, sa koncepcijom odgojno obrazovnog rada s djecom, dječjim aktivnostima, dogovarali se o zajedničkim akcijama, te proširivali znanja i iskustva kroz zdravstvene i pedagoško-psihološke teme za koje su iskazali interes.

● Informiranje roditelja

Stalno informiranje roditelja o trenutnim zbivanjima, ponudama i potrebama, te o ostvarenim aktivnostima odvijalo se neposrednim kontaktom s roditeljima, putem poruka za roditelje, letaka i brošura, centara za roditelje, putem oglasnih ploča i info punktova. U centrima za roditelje i info punktu svoje su mjesto našle informacije i obavijesti o radu i događanjima u odgojnim skupinama, stručne informacije iz pedagoške, psihološke i medicinske literature i periodike, zahvale i pohvale roditeljima, te zamolbe za pomoć i sudjelovanje u radu, izjave djece, čestitke, rezultati napredovanja djece, jelovnici i fotografije. Roditelji su bili zainteresirani i sudjelovali u upotpunjavanju i osmišljavanju istih svojim prilozima.

Informiranje roditelja o aktivnostima djece odgojnih skupina i ustanove u cjelini, kao i s tvorevinama dječjeg kreativnog izražaja, ostvarivalo se i putem izložbi i prezentacija dječjih radova, fotografija aktivnosti, prezentacija projekata, plakata, poruka i video snimki, te javnih nastupa djece.

U funkciji informiranja roditelja koristila su se i sredstva javnog priopćavanja (TV, radio, novine, letci, plakati, brošure i slično). Posebno se mora istaknuti redovna mjesečna kolumna "Kutić za vrtić" u lokalnom glasilu "Labinština info", te internetska stranica Dječjeg vrtića u kojima su se roditelji i lokalna zajednica mogli upoznati sa svim događanjima u Dječjem vrtiću.

2. Tijekom pedagoške 2017/2018. godine ostvarena je i kvalitetna individualna suradnja s roditeljima.

- Pokazalo se kako su roditelji najzainteresiraniji za informacije o svakodnevnim zapažanjima o djeci dobivene u **neposrednom kontaktu** s grupnim odgojiteljima pri predaji ili prihvatu djece.

- Posebnu važnost za upoznavanje roditelja i djece, te njihovih potreba, imali su **individualni razgovori odgojitelja s roditeljima novoupisane djece**, održani na početku pedagoške godine i u slučajevima upisa djece tijekom godine. U srpnju i kolovozu 2017. održani su i informativni razgovori i intervjui sa roditeljima novoupisane djece od strane stručne suradnice pedagoginje i psihologinje, te zdravstvene voditeljice. Dogovoreni su postupci i načini olakšanja perioda prilagodbe u periodu privikavanja s obzirom na reakcije i potrebe djece i mogućnosti roditelja. U individualnim razgovorima posebna se pažnja posvetila roditeljima novoupisane djece kod kojih je pri upisu uočena prisutnost rizičnih čimbenika za razvoj ili posebnih potreba i teškoća u razvoju.

Informativni razgovori sa roditeljima novoupisane djece pokazali su se kao pozitivni u što boljem savladavanju perioda adaptacije, u što boljem upoznavanju želja i potreba roditelja, stjecanju povjerenja i prevladavanju roditeljskih nedoumica i strepnji u vezi s odvajanjem od djeteta i njegovim boravkom u predškolskoj ustanovi. Za period privikavanja bile su korisne brošure "Što roditelj može učiniti kako bi pomogao svome djetetu koje kreće u jaslice/vrtić" i "Ostvarite dobar odnos s vrtićem/jaslicama".

- Tijekom godine su se sa roditeljima provele **ankete** o navikama ostvarivanja dnevnog odmora djece u okviru akcijskog istraživanja, anketa o očekivanjima novoupisanih roditelja, anketa zainteresiranosti za smjenski rad, ankete o zadovoljstvu ostvarenog zimovanja, te ankete za roditelje predškolaca o procjeni rada vrtića na kraju pedagoške godine. Anketama su dobivene pozitivne povratne informacije i prijedlozi za unapređenjem rada i obogaćivanjem suradnje s roditeljima.

- Detaljnije informacije o djeci pojedinačno, o ponašanjima, napredovanjima i eventualnim poteškoćama uočenima pri odgojno obrazovnom radu i druženju s djecom, pružane su roditeljima putem **individualnih razgovora – informacija i savjetodavnih razgovora**, koji su se održavali svakih mjesec do dva mjeseca u prosjeku, a po potrebi i češće. Putem informacija su sa roditeljima surađivale grupne odgojiteljice, pedagoginja, psihologinja ili zdravstvena voditeljica, a po potrebi i odgojiteljice i članovi stručnog tima zajedno. Roditelji su na informacije dolazili samoinicijativno ili po pozivu. Tijekom protekle pedagoške godine ostvareno je na nivou ustanove u svim odgojnim skupinama 194 informativna individualna razgovora s roditeljima - prosječno 8 informacija po odgojnoj skupini, sa odazivom roditelja od 93%.

3. Kod roditelja se konstantno tijekom godine djelovalo na pobuđivanju interesa za zbivanja u predškolskoj ustanovi i za njihovo aktivno uključivanje u iste.

- Roditelji su sudjelovali u **planiranju zajedničke suradnje i aktivnosti** iznošenjem osobnih interesa i potreba na početku i tijekom pedagoške godine.

- I ove pedagoške godine aktivno je bilo **uključivanje roditelja u redovan odgojno obrazovni rad** odgojne skupine koju pohađa njihovo dijete. Roditelji su se, ovisno o sklonostima i mogućnostima, uključivali u neposredan rad s djecom kao partneri i pomagači odgajateljima. Boravili su u skupinama, igrali su se s djecom po centrima i sudjelovali u njihovim aktivnostima, upoznavali djecu s elementima kulturne baštine, ostvarivali likovne aktivnosti, čitali i glumili i svirali, manipulirali neoblikovanim materijalom u izradi didaktičkih sredstava i sredstava za vanjski i unutarnji prostor, eksperimentirali vodom, čitali i pričali priče i dramatizirali, mijesili tijesto i pekli kolače, rezbarili bundeve i izrađivali strašila, pravili sok, prezentirali razna zanimanja, izrađivali kostime, nakit, čestitke, ukrase i mobile za prostor, izrađivali didaktička sredstva (lutke, taktilne igre, zvečke, aplikacije), šivali, sudjelovali u proslavama rođendana, darovali djecu kao Djed Mraz, za djecu se organizirao sat tjelesnog odgoja u školi, te ih se treniralo igrati nogomet, rukomet, aerobik, budokai, vježbali su na sportskom stadionu i dvorani, plesali zumba ples, prezentirala im se svirka na narodnim instrumentima, roditelji su snimali aktivnosti, organizirali ili išli s djecom u šetnje ili posjete, ostvarivali aktivnost na stranom jeziku. Pozitivnim su se pokazale i aktivnosti koje su djeca i roditelji zajedno kod kuće radili za potrebe aktivnosti u vrtiću (izrada oblika od tijesta, novogodišnjih kućica i ukrasa od neoblikovanog i prirodnog materijala, izrada didaktičkih igara, izrada uskršnjih dekoracija, sadnja biljaka, traženje članaka i fotografija, i slično). Roditelji su se aktivno uključili u akcije uređenja unutrašnjeg i vanjskog prostora, te bili aktivni kao pratnja djeci u ostvarenju posjeta i javnih nastupa. Aktivno su sudjelovali u izradi razvojnih mapa djece.

Vrlo je vrijedno uključivanje roditelja u organizaciji raznih druženja: s voditeljima plesnih studija, rudarima, narodnim sviračima i plesačima, osnovnoškolcima i srednjoškolcima, pjesnicima.

- Roditelji su tijekom cijele pedagoške godine bili aktivni u **sakupljačkim aktivnostima i donacijama** ovisno o programu i planu rada, događanjima i aktivnostima. Donosili su prirodni, neoblikovani i otpadni materijal, potrošni materijal, knjige i slikovnice, fotografije, audio vizualna sredstva, igračke, lopte, stare predmete, kruh i kolače, slatkiše, ukrase i kostime, sadnice i cvijeće, te sredstva za obogaćivanje centara za dječje aktivnosti.
 - U organizaciji roditelja djeca su po dogovoru **posjećivala radno mjesto roditelja** ili im je roditelj prezentirao svoje zanimanje u predškolskoj ustanovi, posjećivali su roditeljski dom ili proslavljali rođendan u domu djeteta.
 - Na nivou predškolske ustanove djelovalo je i **Vijeće roditelja** čiji su članovi predstavnici roditelja svih odgojnih skupina. Misija im je da kao roditelji/partneri sudjeluju u informiranju i akcijama za dobrobit djece i predškolske ustanove u cjelini. Predstavnik roditelja za Upravno vijeće je također iz članova Vijeća roditelja, te je aktivno i redovito sudjelovao u radu Upravnog vijeća Dječjeg vrtića.
 - Tijekom protekle pedagoške godine u organiziranim **radionicama za roditelje** u svim odgojnim skupinama roditelji su sami, ili u suradnji s djecom sudjelovali u izradi novogodišnjih i uskrasnih čestitaka i ukrasa, izrađivali adventski kalendar, kostime, didaktičke igre i sredstva od neoblikovanog materijala, nakit od prirodnog materijala i uratke od tijesta, izrađivali dječju "Knjigu o meni" i dali svoj doprinos u oblikovanju dječjih razvojnih mapa, sudjelovali u osmišljavanju i izradi interesnih centara, uređivali vanjski prostor. Roditelji su se na radionice rado odazivali i u njima sa zadovoljstvom aktivno sudjelovali.
 - Roditelji su sudjelovali u organizaciji i ostvarenju **druženja, izleta, kino i kazališnih predstava i rekreacijskih aktivnosti**. Roditelji i djeca zajedno su išli na pješačenja, šetnje i posjete. Aktivno su se uključivali i u ostvarenje i obogaćivanje planiranih aktivnosti u odgojnim grupama.
- Tijekom pedagoške 2017/2018. godine u svim odgojnim skupinama ostvarene su mnoge posjete, izleti, javni nastupi i druženja u kojima su sudjelovali roditelji i djeca (odaziv roditelja 98%): povodom obilježavanja rođendana, značajnih datuma, Tjedna mobilnosti, Dječjeg tjedna, Božića, Pusnih fešti ili završetka pedagoške godine (pješačenja, druženja u knjižnici, prisustvovanje predstavama u Gradskom kazalištu lutaka u Rijeci i Istarskom narodnom kazalištu u Puli, pješačenje ili izlet na Skitaču ili Rabac uz panoramsku vožnju brodom uz razgledavanje podmorja ili vožnja vlakom ili pješačenje do slapova i jezera, druženja na Dubrovi ili u dvorištu vrtića uz video projekcije, zabavu, zakusku i igre, posjet i druženje u Feštinama, srednjovjekovnom imanju u Rapanima, druženje na ranču Barba Tone, posjet akvariju i igraonici u Puli, izleti u "Dino park" u Funtani, na Cres, na Brijune, u Zagreb, u Istarske Toplice, posjete seoskim imanjima i obiteljskim domaćinstvima, sudjelovanje u maskiranom mimohodu i maskenbalima, igra i druženje povodom Božića i dolaska Djeda Mraza).

„Što Vam se posebno sviđa u radu s djecom odgojne skupine Vašeg djeteta?“ (pitanje iz ankete za roditelje predškolaca na kraju pedagoške godine i odgovor roditelja jedne odgojne skupine):

- Mješovite odgojne skupine, međusobno pomaganje i briga, druženje skupina, poticanje samostalnosti i odgovornosti, tete su savršene i ništa se ne može izdvojiti, sve pohvale, osmeh mog djeteta govori sve, sve nam se sviđa i sa svime smo zadovoljni, raznolikost tema koje se kroz godinu obrađuju, ljubaznost teta i briga za djecu, aktivnosti na zraku, puno igre...
- Tijekom veljače i ožujka, nakon najave Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, a u cilju uvažavanja potreba roditelja, proveli smo anketiranje roditelja o potrebama za uvođenjem popodnevnog smjene rada dječjeg vrtića. Na temelju rezultata anketa, donesena je odluka o prijavi na javni poziv Ministarstva, radi dobivanja sredstava za rad odgojitelja. Također, zbog velikog broja roditelja koji su iskazali potrebu za duljim radnim vremenom vrtića, produljili smo radno vrijeme vrtića do 17,30 sati u svim odjeljenjima osim u PO Rabac u kojem će se zbog nemogućnosti drukčije organizacije radnog vremena odgojitelja, i dalje raditi do 16,30 sati.
- U periodu upisa u dječji vrtić, aktivirali smo web aplikaciju putem koje su roditelji mogli direktno na mrežnim stranicama vrtića ispuniti zahtjev za upis u vrtić kao i priložiti svu potrebnu dokumentaciju. Time smo roditeljima po prvi puta pružili mogućnost on-line upisa u vrtić.

8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

● Grad Labin i Općine Sveta Nedelja i Raša

Suradnja s Gradom Labinom i Općinama Raša i Sveta Nedelja provodila se tijekom godine prema potrebama, povodom raznih blagdana i svečanosti, prema pozivu te na sjednicama Gradskog vijeća i Općinskih vijeća gdje se razmatralo Izvješće o radu Dječjeg vrtića, Godišnji plan i program rada, Izvješću o upisu djece. Od rujna 2017. do kolovoza 2018. godine suradnja se provodila tijekom godine kroz razne aktivnosti vezane uz rad Dječjeg vrtića kao i njegovo funkcioniranje te aktivnostima vezanim za Projekt energetske obnove zgrade Dječjeg vrtića – centralni vrtić, Prilaz Kršin 2, investicijsko ulaganje, te otklanjanje sanitarno tehničkih nedostataka, Projekt „Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja“, za poboljšanje uvjeta rada i življenja, povodom raznih blagdana, obilježavanja značajnih datuma i svečanosti, aktivnosti vezane uz izgradnju novog vrtića u Vrećarima.

● Grad Labin – Projekt Zdravi grad

Suradnja se očitovala u ovim aktivnostima:

- ☺ Uključivanje u provođenje aktivnosti u sklopu Projekta «Zaštita zubi».
- ☺ Sudjelovanje u organizaciji biciklijade >Klincijada 2017< povodom Europskog tjedna mobilnosti.
- ☺ Sufinanciranje provođenja radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ i „Klub očeva Rastimo zajedno“.
- ☺ Sudjelovanje u akciji Zavoda za javno zdravstvo Pula i istarskih gradova „Hoditi i zdravi biti“ koja se provodila tijekom cijelog tjedna i u jaslčkim i vrtičkim skupinama.
- ☺ Planiranje financiranja vanjskog stručnog suradnika - edukacijskog rehabilitatora za rad s djecom s teškoćama u razvoju za novu pedagošku godinu

● Komunalno poduzeće 1. Maj d.o.o. Labin

☺ Suradnja se nastavlja u organizaciji posjeta Odlagalištu otpada Cere, Centru za reciklažu, postrojenju za sakupljanje papira i plastične ambalaže, postrojenju za baliranje, te Sajmu cvijeća te raznim drugim aktivnostima vezanim uz selektivno zbrinjavanje otpada.

☺ Praćenje svih aktivnosti u manifestaciji «Proljeće u gradu» u kojima su učestvovala i djeca Dječjeg vrtića

● Zavod za javno zdravstvo Istarske županije – Služba za zdravstvenu ekologiju / Odjel za kontrolu namirnica i predmeta opće uporabe, Služba za socijalnu medicinu – Pula

Tijekom ove pedagoške godine izvršene su četiri (4) kontrole namirnica i predmeta opće uporabe – 13 briseva u CV Labin i dvije (2) kontrole predmeta opće uporabe – 5 briseva u područnim odjeljenjima Vinež, Raša, Jaslice, Stari grad i Rabac i 1 kontrola vode za piće.

1) 07. rujna 2017. godine – CV Labin, , PO Vinež, PO Rabac, PO Stari grad, PO Jaslice, PO Raša

2) 06. prosinca 2017. godine – CV Labin

3) 21. ožujka 2018. godine – CV Labin, PO Vinež, PO Rabac, PO Raša, PO Stari grad, PO Jaslice

4) 06. lipnja 2018. godine – CV Labin

Tijekom pedagoške godine izvršeno je uzorkovanje vode od strane djelatnika ZZJŽ u CV Labin za potrebe kontrole zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju.

- Analitičko izvješće uzorka vode: ispitivani pokazatelji uzorka vode **odgovaraju** uvjetima propisanim Pravilnikom o parametrima sukladnosti osoba i metodama analize, monitoringu i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju te načinu vođenja registra pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe (NN br. 125/2017).

- Ocjena mikrobio čistoće objekata: **zadovoljavajuća** (prema Pravilniku o učestalosti kontrole i normativima mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom, NN 137/09) – PO Raša, Vinež, Stari grad, Jaslice Labin, Rabac, CV Labin

Neki od komentara tijekom ovih kontrola:

Iskrene pohvale za uloženi trud i zalaganje. Potrudili ste se da unos svih vitamina i minerala kontinuirano zadovoljava dnevne potrebe. Nastavite i nadalje tako, a mi ćemo vas nastaviti poticati u vašoj kreativnosti sa novim idejama i receptima. Tjedni jelovnik je vrlo dobar i raznovrstan. Pohvalan je izbor i kombinacija svježeg i suhog voća i svakodnevna ponuda limunade umjesto sokova. Tjedni jelovnik i ovaj put pokazuje izvrstan odabir namirnica za spravljanje raznovrsnih i ukusnih sezonskih jelovnika za vaše „mališance“. Iskrene pohvale za uloženi trud i zalaganje. Nastavite i nadalje tako i okušajte se u nekim novim receptima – jela od poznatih namirnica, a u posve novim kombinacijama.

U srijedu 18. listopada 2017. godine prisustvovali smo 8. stručnom skupu predškolskih ustanova Istarske županije u organizaciji ZZJŽ-IŽ Pula i DV Sunce iz Fažane, povodom Svjetskog dana hrane. Skup je organiziran u Multimedijalnom centru Fažana. Dječji vrtić Labin predstavio se sa prezentacijom „Voda u prehrani predškolske djece“ koju je predstavila zdravstvena voditeljica Nadija Žufić Rudan. Skupu je prisustvovala ravnateljica, zdravstvena voditeljica i dvije odgojiteljice.

● Pučko otvoreno učilište – Labin

☺ U tijeku ove pedagoške godine djeca su prisustvovala kazališnim predstavama u Kino Labinu povodom Dječjeg tjedna i Prosinačkih svečanosti.

☺ Povodom Dana rudara i Svjetskog dana muzeja djeca su posjećivala i Narodni muzej – mali rudnik, te izložbe u gradskoj galeriji.

● Gradska knjižnica Labin

☺ Tijekom godine djeca su posjećivala Gradsku knjižnicu povodom Mjeseca knjige i Međunarodnog dana knjige te učestvovala u radionicama u organizaciji Gradske knjižnice.

☺ Povodom obilježavanja Dana hrvatskih knjižnica, a u suradnji s našim vrtićem, Gradska knjižnica Labin u dvorištu Centralnog vrtića i područnog odjeljenja Jaslice otvorila je dvije kućice-knjižnice želeći i na ovaj način proaktivno sudjelovati u stvaranju idealnog okruženja i poticajne atmosfere za promociju knjige i širenje kulture čitanja na bebe i djecu rane i predškolske dobi.

● **Zajednica Talijana Grada Labina**

☺ Redovno je pratila rad i aktivnosti djece u područnom odjeljenju Stari grad gdje se provodi program na talijanskom jeziku (svake godine povodom Sv. Nikole djecu daruju prigodnim paketima).

☺ Djeca skupine u Starom gradu mogli su svakodnevno koristiti usluge knjižnice Zajednice Talijana kao i potrebe fotokopiranja raznih materijala.

● **Klub mladih Rijeka**

☺ Suradnja se očitovala u organizaciji zimovanja i smještaja djece u Dvorcu Stara Sušica u Ravnoj gori u perioda od 05. do 09. veljače 2018. godine. Na zimovanju je bilo ukupno 56 djece, sedam (7) odgojiteljica i zdravstvena voditeljica kao vođa puta. Velika pohvala odgojiteljicama i zdravstvenoj voditeljici za uloženi trud, timski rad i suradnju kako međusobnu tako i sa osobljem doma.

● **Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

☺ Tijekom ove pedagoške godine uspješno je odradilo stručno-pedagošku praksu sedam (7) studenata predškolskog odgoja, 1 i 3 godine Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Stručno-pedagošku praksu obavljali su u Centralnom vrtiću Labin i područnim odjeljenjima Jaslice Labin i Vinež pod nadzorom odgojitelja – mentora.

● **Zavod za javno zdravstvo Istarske županije – Služba za epidemiologiju – Ispostava Labin**

☺ I ove se godine suradnja očitovala: prilikom obveznih liječničkih pregleda djece za prijem u predškolsku ustanovu; pregleda radnika na poslovima s posebnim uvjetima rada (odgajtelji, domari i kuhinjsko osoblje); sanitarnim pregledima svih radnika (brigu i dokumentaciju vodi zdravstvena voditeljica); obveznim informacijama i kontaktima prilikom pojave zaraznih bolesti.

● **Gradsko društvo Crvenog križa Labin**

☺ Suradnja se ostvarivala kroz posjete Gradskom društvu, organizaciji besplatnog mjerenja tlaka, šećera i kolesterola u kapilarnoj krvi povodom Svjetskog dana zdravlja.

☺ Kroz edukaciju u organizaciji Crvenog križa „Slučajni spasilac“ odgojiteljice dječjeg vrtića su prošle edukaciju i veoma su zadovoljne obnovljenim znanjem iz područja hitnoća. Edukaciju je prošlo 28 odgojitelja. Nastaviti ćemo i slijedeće godine raditi na istome.

● **Suradnja s maškaranom grupom >Labinjonska kompanija - domoća folšarija<**

☺ Kao i svake godine djeca Dječjeg vrtića sudjelovala su 27. siječnja 2018. godine na Dječjoj reduti Dječje maškare 2018. U mimohodu je učestvovalo 10 skupina koje su se predstavile originalnim maskama. U subotu 03. veljače 2018. godine na Karnevalu Labin 2018. učestvovala su djeca i roditelji prema vlastitom interesu.

● **Sredstva javnog priopćavanja: Radio Labin, Glas Istre, Labinština info, La voce del popolo, 5Portal Labin – Istra, Istarska televizija**

☺ Suradnja se očitovala u pozivima za prisustvovanje na svečanostima, prigodnim obilježavanjima, priredbama, javnim nastupima, te prezentacijama značajnih projekata, sadržaja i aktivnosti vezanih za život i rad Dječjeg vrtića. Svakog mjeseca u mjesečniku Labinština info objavljuje se članak u radu u Dječjem vrtiću za protekli mjesec sa slikama aktivnosti koje se dešavaju u našem radu prema Godišnjem planu i programu u Kurikulumu dječjeg vrtića.

☺ Dječji vrtić ima svoju web stranicu koju uređuje i vodi psihologinja Dječjeg vrtića, Anna Goreta Giannini. Sve aktivnosti, sadržaje, kontakte i ostale informacije možete naći na www.dvlabin.hr.

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

Tijekom pedagoške 2017/2018.godine nastavilo se s uočavanjem, prepoznavanjem i procjenom stupnja kvalitete ostvarenja bitnih zadaća Godišnjeg plana i programa Dječjeg vrtića s ciljem osnaživanja i unapređenja kvalitete odgojno obrazovnog rada vrednovanjem i samovrednovanjem svih segmenata odgojno obrazovnog procesa, te s ciljem postupne transformacije Dječjeg vrtića u zajednicu koja uči.

Svi sudionici odgojno obrazovnog procesa (odgojitelji i zaposlenici Dječjeg vrtića, roditelji, djeca i zajednica) poticani su na stalno preispitivanje kvalitete postojećeg stanja, iznošenje poteškoća i potreba i prijedloge postupaka učinkovitog djelovanja. Kako je to kompleksan postupak koji iziskuje znanje o problematici, poznavanje tehnika i sposobnost promatranja, komunikacije i procjenjivanja, potrebno je i nadalje poraditi na usavršavanju istog i podizanju kvalitete vrednovanja.

U pripadajućim poglavljima ovog Godišnjeg izvješća vidljivo je kako je ostvareno poboljšanje područja kvalitete određenih bitnih zadaća razvojnog plana Dječjeg vrtića, ali je iste potrebno i nadalje ostvarivati i usavršavati:

1. Razvoj kulture dijaloga u cilju jačanja međusobnog povjerenja, suradničkih i partnerskih odnosa i osnaživanje timskog rada.

2. Unapređivanje kvalitete inkluzije djece s teškoćama u razvoju stručnim usavršavanjem odgojitelja i osnaživanjem roditelja.

3. Pružanje podrške ranom razvoju djece i unapređivanje kompetencija roditelja kroz program za roditelje „Rastimo zajedno“.
4. Djelovanje na usvajanju navika zdravog života kod djece s naglaskom na intenziviranju kretanja i tjelesnog vježbanja.
5. Unapređenje kvalitete zadovoljavanja dječjih individualnih potreba primjerenom organizacijom vremena dnevnog odmora.
6. Unapređivanje sposobnosti odgojitelja kao refleksivnih praktičara:
 - ♦ samostalno i zajedničko istraživanje, mijenjanje i unapređivanje odgojno obrazovne prakse
 - ♦ praćenje djeteta, planiranje odgojno obrazovnog procesa i dokumentiranje
 - ♦ kontinuirano praćenje razvoja i postignuća djece, te prikupljanje relevantnih podataka o djeci u godini pred polazak u školu – razvojne mape.

1. Ravnatelj/ica

♣ Cjelovito gledano ovo je bila godina raznih događaja koji unose bogatstvo raznolikosti ostvarenja, susretanja i otvorenosti ustanove. I ove smo godine nastavili s praksom kontinuiranog stručnog usavršavanja djelatnika u ustanovi i izvan ustanove, što doprinosi razvoju odgojno-obrazovne prakse. Usredotočili smo se na ostvarenje bitnih zadataka Nacionalnog kurikulumu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, unapređenje kvalitete inkluzije djece s teškoćama u razvoju kroz mnogobrojne radionice, sastanke, dogovore, konzultacije i pismene intervju. Veoma se mnogo radilo na Programu radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ usmjerenom na pružanje podrške ranom razvoju i poticajnom roditeljstvu, a namijenjen je roditeljima najmlađe djece u dobi do četiri godine života. Svrha Programa je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču osobni rast i razvoj kompetentnosti roditelja i djeteta.

♣ Cjelokupni rad na ostvarenju bitnih razvojnih zadataka i detaljnija organizacija rada svih djelatnika nameće se i dalje kao zadatak na kojoj trebamo raditi dugoročno, uporno i kvalitetno. Zbog sve većeg uključivanja djece s teškoćama u razvoju potrebno je raditi na povećanju, jačanju i osnaživanju kapaciteta odgojitelja i stručnog tima kao pomoći u svakodnevnom odgojno-obrazovnom radu što smo i predvidjeli projektom „Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja“.

♣ Pedagoška godina protekla je i dalje u znaku velikog broja bolovanja kako odgojitelja tako i administrativno-tehničkog osoblja. U nekim se situacijama pojavio i nedovoljan broj odgojitelja za zamjene, no bitne su zadaće ipak ispunjene. Jedna nam je odgojiteljica ove godine preminula, a jedna je krajem kolovoza otišla u mirovinu pa smo zbog čestih bolovanja i roditeljskih dopusta gotovo svakog mjeseca raspisivali natječaje.

♣ Ove pedagoške godine imali smo samo jednu mladu kolegicu na pripravničkom stažu, koja se je pokazale vrlo spremnom za rad, otvorena za suradnju i pomoć u sveskolikim bolovanjima kroz koja smo rasli osobno i profesionalno.

♣ Nastojimo živjeti i organizirati cjelokupni rad u skladu s našom vizijom i misijom. Sudjelovali smo u svim bitnim lokalnim događanjima i manifestacijama te i organizirali neke od njih. U sklopu rada dječjeg vrtića djeluje i Vijeće roditelja kao dio upravljanja i praćenja rada vrtića.

♣ Ove godine izabrano je novo Upravno vijeće kojem je započeo mandat 12. lipnja 2018. godine. Mandat članova u Upravnom vijeću traje četiri (4) godine. U Upravno vijeće Dječjeg vrtića izabrani su: članovi iz reda javnih djelatnika – Dalibor Zupčić, Vesna Blažina Hatić, Borjan Batagelj, Helena Griparić Memić; predstavnik roditelja izabran na Vijeću roditelja – Goran Jovanović i predstavnici Dječjeg vrtića iz reda odgojitelja i stručnih suradnika – Danijela Dobrić i Ljiljana Krušelj.

♣ Tijekom veljače i ožujka, nakon što je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku objavilo otvoreni trajni poziv na dostavu projektnih prijedloga „Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja“, a u cilju uvažavanja potreba roditelja: mogućnost produljenja radnog vremena vrtića u skladu s potrebama roditelja, bolju opremljenost vrtića osnovnom, didaktičkom i drugom opremom, osnažene kapacitete odgojitelja/ica, stručnih suradnika/ica i kuhara/ica i mogućnost pružanja unaprjeđene usluge. Proveli smo anketiranje roditelja o potrebama za uvođenjem popodnevnog smjene rada dječjeg vrtića. Na temelju rezultata anketa, donesena je odluka o prijavi na javni poziv Ministarstva, radi dobivanja sredstava za rad: pružanje usluga

produljenog poslijepodnevnog boravka do 21,00 sat, što uključuje zapošljavanje osoblja koje je izravno uključeno u provedbu (odgojiteljica, stručnog suradnika, pomoćnog kuhara, spremačicu, opremanje povezano s provedbom projektnih aktivnosti, razvoj posebnih programa). Projekt je pripremljen i razrađen u suradnji sa Gradom Labinom kao prijaviteljem. Kako je poziv trajno otvoren do iscrpljenja raspoloživih sredstava Ministarstvo je zatvorilo poziv u lipnju, te će u rujnu najvjerojatnije nanovo otvoriti te imamo spremnu svu dokumentaciju za prijavu.

♣ Tijekom veljače 2018. godine Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku objavilo je Poziv za prijavu projekata usmjerenih na poboljšanje materijalnih uvjeta u predškolskim ustanovama: sanacija, rekonstrukcija i adaptacija objekata. Grad Labin u suradnji sa Dječjim vrtićem prijavio je sanaciju centralnog grijanja u Centralnom vrtiću Labin, sanaciju krova u PO Jaslice. Tijekom srpnja odobrena su nam sredstva kojima smo zamijenili dio radijatora za centralno grijanje u Centralnom vrtiću Labin.

Osim toga i Općina Raša je isto tako prijavila uređenje okoliša i vanjskog terena područnog odjeljenja Raša.

♣ Zbog interesa velikog broja roditelja koji su iskazali potrebu za duljim radnim vremenom vrtića, produljili smo radno vrijeme vrtića do 17,30 sati u svim odjeljenjima osim u PO Rabac u kojem će se zbog nemogućnosti drukčije organizacije radnog vremena odgojitelja, i dalje raditi do 16,30 sati.

♣ Tijekom ove pedagoške godine izmjenjen je Pravilnik o upisu djece u Dječji vrtić te smo slijedom novog Pravilnika u periodu upisa u dječji vrtić, aktivirali web aplikaciju putem koje su roditelji mogli direktno na mrežnim stranicama vrtića ispuniti zahtjev za upis u vrtić kao i priložiti svu potrebnu dokumentaciju. Time smo roditeljima po prvi puta pružili mogućnost on-line upisa u vrtić.

♣ U tijeku je završetak radova na izgradnji novog područnog odjeljenja Vrećari koji će od ove godine biti u sklopu našeg Dječjeg vrtića te slijede sve aktivnosti za njegovo ustrojavanje.

♣ Tijekom srpnja i kolovoza 2018. godine započeli su radovi na energetskej obnovi zgrade Centralnog vrtića te se radovi nastavljaju i u rujnu. Zbog izrazito posebnih uvjeta rada potrebno je uključiti sve odgojno obrazovne radnike i ostalo osoblje u pomoć i suradnju rada u ovim posebnim uvjetima te međusobno pomaganje i partnerske odnose.

♣ Rezultati uspješnosti ostvarenja ovih bitnih zadaća dobiveni su putem upitnika za roditelje i odgajatelje, izjavama djece, analizom zapažanja i vrednovanja ostvarenja planiranih uvjeta i bitnih zadaća programa, evidencijom uključenosti roditelja u neposredan odgojno obrazovni rad, savjetovanja i konzultacije, povratnim informacijama suradničkih ustanova i stručnjaka, povratnim informacijama nakon prezentacija, nastupa i javnih pojavljivanja, procjenom uspješnosti odgojno obrazovnog rada popraćenog u medijima, povratnim informacijama organa upravljanja lokalne zajednice, povratnim informacijama nakon stručnih predstavljanja, dokumentacijom ustanove.

2. Pedagog/inja

Ove pedagoške godine dvije bitne zadaće razvojnog plana vezane za usavršavanje odgojnih djelatnika u ostvarenju Nacionalnog kurikulumu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u području osobnog profesionalnog rasta provodile su se integrativno:

1. Unapređivanje sposobnosti odgajatelja kao refleksivnih praktičara:

- samostalno i zajedničko istraživanje, mijenjanje i unapređivanje odgojno obrazovne prakse
- praćenje djeteta, planiranje odgojno obrazovnog procesa i dokumentiranje – analiza pedagoške dokumentacije, procjena i samovrednovanje
- kontinuirano praćenje razvoja i postignuća djece, te prikupljanje relevantnih podataka o djeci u godini pred polazak u školu – razvojne mape.

2. Razvoj kulture dijaloga u cilju jačanja međusobnog povjerenja i suradničke kulture i osnaživanje timskog rada.

Tijek istraživanja i ishodi:

Pedagoginja je sa odgojiteljima i članovima stručnog tima ostvarila niz konzultacija i radionica kao pripremu za ostvarenje tema stručnog usavršavanja u vrtiću vezane za Nacionalni kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja – praćenje djeteta i njegovih postignuća, planiranje odgojno obrazovnog procesa i oblici dokumentiranja, izrada razvojnih mapa, osposobljavanje odgojitelja za samostalno, zajedničko istraživanje, mijenjanje i unapređivanje odgojno obrazovne prakse. Prvi je korak bio detaljan uvid u pedagošku dokumentaciju (planiranje i vrednovanje odgojno obrazovnog rada) i konzultacije glede formiranja razvojnih mapa predškolaca (područja praćenja i procjene postignuća djece) individualno po svakoj odgojnoj skupini.

U israživanje osobne odgojno-obrazovne prakse je ove pedagoške godine bilo uključeno 14 odgojiteljica iz PO Rabac, PO Stari grad i PO Raša (sve odgojiteljice iz Centralnog vrtića i ostalih Područnih odjeljenja u istraživanju su sudjelovale u protekle dvije pedagoške godine). Istraživanje su započele razradom stručnog materijala o mijenjanju konteksta odgojne ustanove sa zadacima za samoprocjenu i usporedbu tradicionalnog i suvremenog kurikulumu.

U tri Područna odjeljenja (PO Rabac – 1 vrtićka odgojna skupina, PO Stari grad – 2 vrtićke odgojne skupine i PO Raša – 1 jaslička i 2 vrtićke odgojne skupine) tijekom dva mjeseca snimalo se stanje prostornog, vremenskog i socijalnog konteksta, reakcije djece na promjenu prostora i reakcije odgojitelja na procjenu u ulozi prijatelja kritičara. Učinjene su grupne refleksije odgojitelja uključenih odgojnih skupina na uočeno, uz primjedbe i prijedloge mogućnosti promjena.

Četiri mjeseca bio je period za uvođenje promjena u kontekst odgojne ustanove.

Zatim je snimljeno stanje nakon učinjenih pomaka uz osvrt i razgovor, uz prijedloge za daljnje promjene, te su učinjene refleksije.

Svaka tri mjeseca u svim je odgojnim skupinama Dječjeg vrtića provedena analiza pedagoške dokumentacije, a u vrtićkim skupinama analiza procjene postignuća predškolaca kroz razvojne mape.

Na radionici na kraju pedagoške godine na Odgojiteljskom vijeću svim odgojiteljima Dječjeg vrtića prezentiran je rezime tijeka rada na promjenama konteksta odgojne ustanove ove pedagoške godine uz utiske uključenih na pomake u osobnoj pedagoškoj praksi.

Povratne informacije odgojitelja na način rada, sadržaj i pomake u osobnoj pedagoškoj praksi i kontekstu ustanove bili su vrlo pozitivni uz želju za daljnjim radom na ovom području, razmjenom informacija i iskustava, te usavršavanjem tehnika praćenja, dokumentiranja i osposobljavanja za timski rad na istraživanju, mijenjanju i unapređivanju odgojne prakse.

Zaključak je kako je shvaćena bit i povezanost planiranja i vrednovanja odgojno obrazovnog rada, kako se u procjenjivanju potrebno stalno usavršavati, kako je potreban timski rad i kako razvojne mape pomažu u potpunijoj procjeni razvojnog statusa djeteta. Također je shvaćena povezanost prostornog, vremenskog i socijalnog konteksta predškolske ustanove. Prostorna organiziranost, opremljenost i bogatstvo poticaja omogućuju dječje organiziranje u samostalnom istraživanju i otkrivanju, samoučenje i suradnju, što uvjetuje fleksibilnu organizaciju odgojno obrazovnog rada. Napredak u svim segmentima omogućen je suradnjom odgojitelja i stručnog tima, vrlo dobrom suradnjom s roditeljima, a ponajviše zalaganjem odgojiteljica koje su izrađivale nove igre, osmišljavale unutrašnji i vanjski prostor, donosile materijale, tražile nove poticaje, promatrale dječje interese i reakcije, usavršavale se putem literature, radionica i interneta, te surađivale sa svojim kolegicama.

Povratne informacije o uspješnosti vidljive su iz usporedbe stanja prije i poslije promjena, iz dnevnika rada odgojnih skupina, iz upitnika i evaluacijskih lista nakon radionica, analizom zapažanja odgojitelja tijekom pojedine etape rada, kroz broj odgojitelja uključenih i aktivno angažiranih u usavršavanju i radionicama i iz dokumentacije ustanove.

2. Unapređenje kvalitete zadovoljavanja dječjih individualnih potreba primjerenom organizacijom vremena dnevnog odmora.

Ova se razvojna zadaća tijekom pedagoške 2017/2018. godine ostvarivala akcijskim istraživanjem. Ciljana skupina su bili predškolci 8 vrtićkih skupina iz dva objekta – Centralnog vrtića i jaslica.

Postavljena hipoteza istraživanja: Individualno prilagođenom organizacijom dnevnog odmora znatno se može poboljšati kvaliteta zadovoljavanja dječjih individualnih potreba i kvaliteta rada u predškolskoj ustanovi.

Tijek istraživanja i ishodi:

- U listopadu 2017. godine odgojiteljima ciljanih odgojnih skupina od strane pedagoginje i zdravstvene voditeljice prezentirana je stručna razrada tematike uz raspravu, te prezentiran plan istraživanja uz zadatke kroz koje su odgojitelji u svojim odgojnim skupinama trebali razmisliti o mogućnostima različite organizacije dnevnog odmora (prostor, sadržaji), razraditi pravila odgojne skupine za vrijeme dnevnog odmora, osvježiti djecu na prava djeteta, te razgovarati s djecom o njihovim željama i potrebama
- Na roditeljskom sastanku s roditeljima predškolaca odgojnih skupina uključenih u istraživanje, uz stručnu razradu tematike od strane pedagoginje i zdravstvene voditeljice, roditelje se upoznalo s istraživanjem, provela se anketa o navikama djece vezanim za dnevno i noćno spavanje, roditelji su bili u mogućnosti iskazati svoje želje i potrebe vezane za način ostvarenja dnevnog odmora njihove djece uz razgovor o istom. Rezultati ankete roditelja: djeca noću spavaju oko 10 sati radnim danom a rijetki imaju isti ritam radnim i neradnim danom – najčešće neradnim danom idu nešto kasnije spavati i kasnije se ujutro bude; doma rijetko i samo ponekad spavaju popodne; u vrtiću najčešće prihvaćaju lijezanje kao dio rutine, ali bi mnogima bilo drago da ne moraju spavati – roditelji izjavljuju kako djeca ipak najčešće i zaspu; ona djeca koja to ne žele traže od roditelja da dođu po njih poslije ručka; većina roditelja smatra kako dijete treba imati mogućnost izbora i da vrijeme odmora treba provoditi u mirnim aktivnostima ili da se leži ali se ne mora zaspiti – ovisno o želji i potrebi djeteta; rijetki žele da dijete u vrtiću spava. Rezultati upitnika ukazivali su na potrebu reorganizacije vremena dnevnog odmora, potrebu osmišljavanja prostornih

„zona“, potrebu prepoznavanja, razlikovanja i poštivanja djetetovih želja i potreba, te osmišljavanja ponude aktivnosti za djecu koja leže i djecu koja provode vrijeme u aktivnostima.

- Tijekom studenog 2017. godine članovi stručnog tima snimali su situaciju tijekom vremena dnevnog odmora u ciljanim odgojnim skupina (vezano za vrijeme pripreme za dnevni odmor, vrijeme relaksacije, vrijeme tišine, vrijeme sna i vrijeme ustajanja), uz ostvarenu reorganizaciju prostora i pravila odgojnih skupina za vrijeme dnevnog odmora, te osviještenost djece na njihova prava i slobodno izražavanje želja i potreba. Svi uključeni odgojitelji ispunili su na nivou svojih odgojnih skupina upitnik osobne procjene uspješnosti ostvarenja i primjerenosti segmenata dnevnog odmora.
- U prosincu 2017. godine od strane pedagoginje ostvaren je individualni osvrt s odgojiteljima zasebno svake odgojne skupine s njenim specifičnostima s obzirom na obradu i interpretaciju anketa odgojitelja i roditelja, interpretaciju individualnih potreba djeteta i interpretaciju snimanja situacija za vrijeme dnevnog odmora. Također je ostvarena zajednička refleksija odgojitelja odgojnih skupina uključenih u istraživanje na kojoj je objedinjena interpretacija rezultata anketa odgojitelja i roditelja, individualnih potreba djece i snimanja situacija za vrijeme dnevnog odmora, te preporučeno predlaganje promjena i potreba specifično prema potrebama odgojnih skupina.
- Snimanje situacije u vremenu dnevnog odmora u odgojnim skupinama uključenim u istraživanje ponovljeno je u ožujku 2018. godine. Zaključak je kako je vrijeme dnevnog odmora primjereno potrebama i željama djece i usklađeno s dnevnim aktivnostima, uz smirenu i ugodnu atmosferu. U ožujku su se svi odgojitelji na odgojiteljskom vijeću informirali o provedbi istraživanja.
- U travnju 2018. godine odgojitelji odgojnih skupina uključenih u istraživanje kroz upitnik su procijenili ishode istraživanja kroz procjenu aktualnosti i primjerenosti projekta i procjenu kvalitete dionica dnevnog odmora, uz izražavanje prijedloga i potreba za poboljšanje. Temeljem dobivenih odgovora/procjena odgojitelja vidljivo je kako je spoznata potreba o promjeni načina ostvarivanja vremena dnevnog odmora uzimajući u obzir dječje individualne potrebe. Vidljivo je da su svi dionici procesa bili veoma uključeni, a da su se odgojitelji posebno angažirali na organizaciji prostora, ponudi materijala i procjeni i usklađivanju dječjih i roditeljskih potreba čime su pokazali veliki stupanj kompetentnosti.
- Kroz ponašanja djece vidljivo je da su djeca usvojila pravila za vrijeme dnevnog odmora svake odgojne skupine s obzirom na usvajanje prava djece i specifično na organizaciju dnevnog odmora s obzirom na „zone“ aktivnosti - na pravila ih treba ponekad podsjećati, a prava djece još osvježivati; organizacija rada prema dječjim potrebama brzo je usvojena od djece i postala njihova rutina; djeca slobodno iskazuju svoje želje i potrebe vezane za vrijeme dnevnog odmora; predškolci kojima je omogućeno „naspavanje“ i „neležanje“ vrlo su zadovoljni; i mlađa djeca sama sebe više se „ne sile“ držati oči zatvorene kako bi zaspali ako to ne mogu.

Zaključak: dobiveni rezultati potvrđuju postavljenu hipotezu istraživanja kako se individualno prilagođenom organizacijom dnevnog odmora znatno može poboljšati kvaliteta zadovoljavanja dječjih individualnih potreba i kvaliteta rada u predškolskoj ustanovi.

3. Psiholog/inja

Pružanje podrške ranom razvoju djece i unapređivanje kompetencija roditelja kroz program za roditelje „Rastimo zajedno“

♣ Održane radionice za roditelje „Rastimo zajedno“

Od rujna do prosinca 2017. godine u našem se vrtiću po prvi puta provodio Program radionica za roditelje „Rastimo zajedno“. Program radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ usmjeren je na pružanje podrške ranom razvoju i poticajnom roditeljstvu, a namijenjen je roditeljima najmlađe djece u dobi do četiri godine života. Svrha Programa je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču osobni rast i razvoj kompetentnosti roditelja i djeteta.

Program se sastoji od jedanaest konceptualno i tematski povezanih radionica koje su se održavale jednom tjedno u trajanju od dva sata. Program je besplatan, a radionicama se mogu priključiti majke i/ili očevi djece u dobi do četiri godine života bez obzira da li su djeca polaznici vrtića. Na radionicama sudjeluje 8-12 roditelja, a koristite se različiti oblici rada, ovisno o cilju i sadržaju pojedine aktivnosti. Kratka predavanja uz PPT prezentacije, vježbe i rad na različitim zadacima izmjenjuju se s razgovorom na određenu temu i razmjenom iskustva u malim ili većim grupama. Svaka radionica „začinjena“ je i ponekom igrom i/ili kratkim filmom.

Program je u našem vrtiću pohađalo sveukupno trinaestero roditelja, od kojih devetero korisnika vrtića, a vodile su ga educirane voditeljice, psihologinja Anna Goreta Giannini i odgojiteljice Dajana Dobrić i Besima Hamzić.

Uspješnost provođenja Programa ocijenjena je završnim evaluacijama sudionika kao iznimno uspješnom, a voditeljice su ugodno iznenađene velikim odazivom roditelja, njihovom otvorenosti te spremnošću na međusobnu suradnju koja je vladala među svim sudionicima u grupi.

Voditeljice su nakon uspješno odrađenog prvog ciklusa radionica te sudjelovanjem na evaluacijskom seminaru 18.12.2017. godine u Rovinju, dobile i službene potvrde o uspješno odrađenom programu edukacije te postale voditeljice radionica s roditeljima najmlađe djece "Rastimo zajedno". Naš je vrtić tako postao dio velike "Rastimo obitelji" diljem Hrvatske te postao mjesto gdje mogu dobiti stručnu pomoć, podršku i sigurno okruženje u kojem je zadovoljstvo učiti i napredovati za dobrobit naše djece.

Izjave sudionika:

☺ „Zaista ste nas ispunile ljubavlju i snagom i pomogle nam da spoznamo snagu koju nismo znale da imamo. Hvala vam na svemu i ljubomorna sam na sljedeću grupu roditelja jer neću biti dio grupe. Da li primete ponavljače?“

☺ „Volio bih da su na radionicama bili prisutni i očevi, jer roditeljstvo kao takvo sačinjavaju i majka i otac.“

☺ „Radionice nisu mogle biti bolje, struktura teorije prezentirana je na zanimljiv način, izmjena iskustava i igara bila je idealna.“

☺ „Molim vas da organizirate radionice za tate!“

☺ „Drage moje voditeljice, teško je reći sve što osjećam u ovom trenutku punom emocija i osjećaja zahvalnosti što ste nam nesebično i s puno osjećaja poklonile vaše vrijeme, dio sebe. Hvala vam što ste mi dale vjetar u leđa. U svakom težem trenutku vodit ću se vašim savjetima, riječima utjehe. Hvala što ste svaku radionicu učinile tako posebnom, da sam jedva čekala sljedeće druženje. Sa suzama u očima, ali punog srca i bogatija nego što sam bila, otići ću danas kući, ali znam da time neću zatvoriti vrata. Ta će vrata zauvijek ostati otvorena.“

♣ Održane radionice za očeve „Klub očeva Rastimo zajedno“

Nakon što su voditeljice Anna Goreta Giannini, Dajana Dobrić i Besima Hamzić u prosincu 2017. godine dobile službene licence za provođenje Programa "Rastimo zajedno", odlučile su se na daljnu edukaciju održanu u svibnju 2018. godine u DV Neven u Rovinju koja se održala u sklopu projekta "Rastimo zajedno u Istri – Širenje podrške roditeljstvu za najmlađe u 2018. godini" čiji je koordinator naša psihologinja. Educirale su se za provođenje programa "Rastimo zajedno Plus" te "Klub očeva Rastimo zajedno".

Tako je već u lipnju 2018. godine u našem vrtiću po prvi puta sproveden i Program radionica za roditelje "Klub očeva Rastimo zajedno". Program radionica „Klub očeva Rastimo zajedno“, usmjeren je na pružanje podrške ranom razvoju i poticajnom roditeljstvu, a namijenjen je očevima djece predškolske dobi. Svrha Programa je omogućiti očevima steći nova saznanja o ulozi oca u ranom djetinjstvu i promicanju djetetovog razvoja, promišljati o vlastitoj očinskoj ulozi, upoznati bolje sebe kao oca, prepoznati učinkovite načine kako se nositi sa zahtjevima roditeljstva, razmjenjivati ideje o načinima na koje žive svoje očinstvo, razmjenjivati informacije i podršku u ostvarivanju uloge oca.

Program je pohađalo sveukupno desetero očeva, od kojih šestero korisnika vrtića, a voditeljski tim ovog je puta činio dvojac Anna Goreta Giannini i Dajana Dobrić zbog opravdanih razloga treće kolegice koja će se timu ponovno pridružiti nakon roditeljnog dopusta. "Presretne smo što je ova prelijepa priča zaživjela u Labinu. U svega nekoliko dana uspjele smo popuniti grupu te su očevi time poslali poruku kako zbilja žele i odabiru biti uključeni u svoje roditeljstvo te aktivno sudjelovati u životu svoje djece i svojih obitelji. Nadamo se da smo im uspjele prenijeti dodatni entuzijazam i pružiti podršku na tom putu."

Izjave očeva:

☺ "Osviješten sam po pitanju koliko malo znam o odgoju te o važnosti oca u odgoju. Dodao bih još ovakvih radionica, više očeva iz razvedenih obitelji."

☺ "Više slušam svoje dijete, smirenije reagiram u slučaju konflikta, više se stavljam u njegove cipele i pokušavam vidjeti kako oni vide.. imamo "zdraviji" odnos."

☺ "Promijenio bih to da ima više ovakvih radionica!"

☺ "Smatram najkorisnijim dobikom za sebe smirenost i shvaćanje djetetovih potreba. A moje dijete je dobilo boljeg i smirenijeg oca."

♣ Sudjelovanje u edukativno – humanitarnom projektu „Škole za Afriku“

Ponosni smo na naše male i velike humanitarce koji su sudjelovajući u ovom UNICEF-ovom projektu zajednički radili na poboljšanju uvjeta života i školovanja djece u Burkini Faso.

U svojim odgojnim skupinama tijekom cijele pedagoške godine sakupljali su dobrovoljne novčane priloge u UNICEF-ovim kasicama prasicama te su prikupljeni sljedeći novčani iznosi:

“Le Olive” (PO Stari Grad) – **177 kn**

“Žirafice” (PO Stari Grad) – **228 kn**

“Mačići” (PO Raša) – **630 kn**

“Zečići” (PO Raša) – **805 kn**

Zajedno s prikupljenom svotom od **1.287,70 kn** koju smo prikupili humanitarnom prodajom božićnih ukrasa u mjesecu prosincu, sveukupan iznos prikupljenih sredstava iznosi čak **3.127,70 kn!**

Učili smo, zabavljali se i istovremeno razvijali vrijednosti poput empatije, solidarnosti i međusobnog pomaganja. Zato želimo reći kako je ovo samo početak, a nikako kraj ove priče, jer sljedeće godine nastavljamo prenošeći entuzijazam na neke drugu dječicu, odgojiteljice i roditelje!

4. Zdravstveni voditelj/ica

Djelovanje na usvajanju navika zdravog života kod djece s naglaskom na intenziviranju kretanja i tjelesnog vježbanja.

- ❖ Ovogodišnji slogan iz područja zdravstvenog odgoja bio je: “**Hoditi i zdravi biti**” i uz sve ostale aktivnosti iz područja zdravlja nastojali smo uključiti mnoge sadržaje u redovni program. Odgojiteljice u pravilu daju usmenu, a ponekad i pismenu evaluaciju zdravstvenoj voditeljici i povratnu informaciju o ostvarenoj aktivnosti iz područja zdravstvenog odgoja. Naša je suradnja bila vrlo dobra i to se vidi kroz reakcije djece i kroz njihove evaluacije.

Cjelogodišnji zdravstveni Projekt naziva „Hoditi i zdravi biti“ kojemu je bio cilj poticanje kretanja i tjelesnog vježbanja je uz zajedničke aktivnosti kod svih; moramo reći da su se neke skupine posebno skupina „Olive“ izuzetno istaknule i da su kretanje i tjelesno vježbanje bile prihvaćene i kod djece i kod roditelja. Naime, osim u redovnom radu sa djecom gdje je tjelesno vježbanje i kretanje najvažnija odrednica bila u svakodnevnom radu oni su i sa roditeljima ostvarili niz aktivnosti subotom od pješačenja na Skitacu, sudjelovanja na Zimskoj Ligi, posjeta i vježbanja u dvorani Franjo Mileta, pješačenja do Plomina u suradnji sa ZZJZ IŽ i Gradom Labinom itd.

Kroz cijelu smo pedagošku godinu poticali kretanje i tjelesno vježbanje kroz zajedničke aktivnosti pa smo već u rujnu obilježili tjedan mobilnosti, biciklijadu, pojedine su skupine donosile kišobrane da mogu hodati i po kiši(npr. skupina “Medvjedići”). Ujutro se redovito provodilo tjelesno vježbanje i male tjelesne aktivnosti, šetnje, igre u parkovima , išli smo na zimovanje, jednodnevne izlete na snijeg sa roditeljima itd. Od siječnja je zdravstvena voditeljica imala u vrtičkim grupama aktivnost: “Kosti i mišići” u kojima smo zajedno nakon pripremljenih aktivnosti imali aktivnost u kojoj smo djecu učili što je to sustav organa za kretanje, kako pomoći prijatelju koji je slomio ruku ili nogu i vježbali smo osnovna znanja iz hitnoće i vježbali smo zajedno u dvorani, ponekad vani ili u sobama dnevnog boravka. Sve su se vrtičke grupe iznimno pripremle za navedenu aktivnost i dolaskom zdravstvene voditeljice te su se aktivnosti još više upotpunile. Izjava odgojiteljica iz Po Raša „Zečići“: “*Uvijek se radujemo kada naša teta Nadija dolazi u našu skupinu, to je kao da nam dođe neki dragi gost od kojeg nanovo uvijek nešto lijepo naučimo. Lijepo je kad tako zajednički imamo neki Projekt jer tada nas to potiče da još više istražujemo i radimo.*”

Sama tema kretanja dobila je još veći značaj u travnju povodom Međunarodnog dana zdravlja gdje smo cijeli tjedan imali organizirane igre, pješačenje u svim objektima počevši od Po Jaslica, Po Rabac, Po Vinež i Centralni vrtić su imali u srijedu zajedničko pješačenje na Dubrovu i ples Zumbe u kojem je sudjelovalo 11 vrtičkih skupina sa preko 200 djece. Potom su i skupine iz Po Stari Grad i Raša imale također pješačenje i tako smo zaokružili da svi sudjeluju u promociji hodanja. Sve je to bio uvod i najbolja reklama za manifestaciju „Hoditi i zdravi biti“ 14.04.2018. gdje je bilo preko 500 sudionika građana iz Grada Labina. Mi smo našim cjelogodišnjim Projektom sigurno dali doprinos da kretanje i tjelesno vježbanje bude naša odrednica.

Osim navedenih aktivnosti imali smo i predstavu: „Krokić sportić“, sudjelovali smo na Olimpijskom festivalu DV, i imali smo radionicu za djecu „Zdrava kost“ u organizaciji reumatološkog društva u engleskim skupinama u svibnju. Iako smatramo da je poticanje kretanja važno i da i sami dajemo tome puni doprinos, sigurno bi zapošljavanje kineziologa bilo potrebno jer svaki naš doprinos u radu i bogatstvo sadržaja je puno veće uz odgovarajućeg stručnjaka pa bi i o tome trebalo promišljati.

- ❖ Također, vođene su **evidencije zdravstvenog odgoja** za svaku skupinu pojedinačno iako, moramo primjetiti da su daleko bolje evidenciju o zdravstvenom odgoju vođene u vrtićkim skupinama nego u jaslicama. U odnosu na prošlu pedagošku godinu vidimo pomak na bolje, ali je potrebno i dalje na tome raditi. Ponovno i ove pedagoške godine najbogatiji sadržaj iz područja zdravstvenog odgoja i najprecizniju vođenu evidenciju je ostvarila skupina iz Po Raša „Pačići“. U vrtićkim skupinama su ostvarene mnogobrojne aktivnosti i tu se posebno ističu skupine: PO Stari Grad „Olive“ i „Žirafice“ i Centralni vrtić „Medvjedići“.
- ❖ Osim zdravstvene voditeljice koja je u skupinama imala aktivnosti, i **vanjski su stručnjaci** sa djecom imali aktivnosti, a tu posebno ističemo: „Bolnicu za medvjediće i „Zubić vilu“ u suradnji sa Medicinskim fakultetom studenti stomatologije i medicine imaju priliku raditi sa djecom, na obostrano zadovoljstvo i jednih i drugih nastaviti ćemo suradnju i slijedeće godine. Osim njih moramo ove godine istaknuti i naše roditelje liječnike i medicinske sestre koje su imale više aktivnosti i na temu zdravlja i zdravog načina života.
- ❖ Što se tiče **zdravstvenog odgoja roditelja** ove pedagoške godine ostvarili smo četiri radionice sa zdravstvenom voditeljicom u svim jasličkim grupama tijekom listopada, u studenom i prosincu sa ciljem edukacije roditelja. Naziv radionice bio je „Razgovor sa medicinskom sestrom“. Evaluacijski upitnici su bili podijeljeni i reakcije roditelja su bile iznimno dobre. Jedna mama je izjavila slijedeće: *„Jako mi je drago kad mogu razmijeniti iskustva kada vidim da sve ove bolesti koje nas sada muče, viroze, temperaturice i sve drugo...da će to sve polako proći i da se vi zaista trudite da nam pomognete da nam odrastanje bude što ljepše i bezbolnije...Hvala vam na tome. Odazvat ću se svaki put kada bude neko novo predavanje ili radionica vezana uz zdravlje djece!“* Također, imali smo i predavanja u Po Stari Grad i u Po Jaslice u obje engleske skupine: dr. Mušković Suzana imala je predavanje na temu „Ušljivost stara ili nova bolest“. U Po Stari Grad bilo je oko 35 roditelja sa puno pitanja i pokazali su iznimnu zainteresiranost dok je u Po Jaslice svega 2 roditelja bilo prisutno, a poprilično smo se dugo u njihovim skupinama bavili sa tom problematikom. Ove smo godine imali i kao predavačicu povodom Svjetskog dana zdravlja i dr. Sandru Derossi Diminić sa temom „Žarišne bolesti“.
- ❖ Kroz edukaciju u organizaciji Crvenog križa „Slučajni spasilac“ odgojiteljice su prošle edukaciju i veoma su zadovoljne obnovljenim znanjem iz područja hitnoća. Edukaciju je prošlo 28 odgojitelja. Nastaviti ćemo i slijedeće godine raditi na istome.
- ❖ Ove smo godine nastavili sa unapređenjem **proslava dječjih rođendana**. Možemo reći da je sad iznimka da se rođendani proslavljaju sa grickalicama, dapače sada proslava rođendana na zdravi način postaje pravilo. Ističemo više skupina koje su ovakvu vrstu proslave jako dobro iskoristile kao poticaj na suradnju sa roditeljima i kod djece su bile jako pozitivne reakcije.
- ❖ Nastavili smo dugogodišnji niz predstavljanja našeg Dječjeg vrtića sa više prezentacija iz područja zdravstveno odgojnog rada, na više susreta i to u listopadu na Stručnom skupu Dječjih vrtića u Fažani povodom Svjetskog dana hrane u organizaciji ZZJZ IŽ Pula sa prezentacijom „Voda u prehrani djece“. Prezentaciju je imala zdravstvena voditeljica vrtića.
Potom u studenom smo se predstavili u Rovinju na regionalnom susretu zdravstvenih voditeljica Rijeke i Istre sa prezentacijom „Uloga zdravstvene voditeljice u pripremi provedbi i **realizaciji zimovanja**“ predstavila je zdravstvena voditeljica vrtića. Na tom je susretu naša zdravstvena voditeljica izabrana za koordinaticu regionalnog stručnog društva zdravstvenih voditeljica i to je i za naš vrtić veliko priznanje i velika odgovornost. To je sve dio promocije kvalitete ustanove i zdravstvenog odgoja. Svi pozitivno gledaju na takav način rada i rado surađujemo sa svima koji žele na taj način raditi i učiti.
U travnju smo se predstavili i na poziv ZZJZ IŽ i bili smo također aktivni predavači na Konferenciji o zdravlju u Rovinju i tamo smo se predstavili sa prezentacijom „**Zimovanje djece predškolske dobi - naša iskustva**“, čime smo i sami pokazali i široj javnosti naše dugogodišnje odlaske na petodnevno zimovanje u Staru Sušicu.
U Crikvenici se ponovno održala jednodnevna edukacija za zdravstvene voditeljice Istre, Rijeke i Primorja i ponovno je uz druge predavače i naša zdravstvena voditeljica sudjelovala u pripremi i aktivno pripremala regionalni susret u statusu organizatora uz Dječji vrtić Crikvenica te održala prezentaciju „**Trendovi u prehrani**“ u suradnji sa dr. Dujmić Mihaelom.
Sa DV „Kockica“ iz Kršana i sa njihovom zdravstvenom voditeljicom razmjenjujemo iskustvo i surađujemo na svim područjima razmjenjujući iskustvo i suradnju.
- ❖ **Antropometrijsko mjerenje** koje provodimo i radimo analize kroz Anthro plus računalni program: individualne, grupne i na nivou ustanove najbolji su pokazatelj da je stopa pretilosti kod naše djece od 2 -

3%. Međutim brine nas trend rasta prekomjerno teške djece koji prati ukupni trend rasta pretilosti kod djece općenito. Ono što je dobro u našem Gradu je mobilni tim i Savjetovalište za prehranu gdje nije potrebna uputnica nego samo telefonski dogovor. Nažalost, svi roditelji su dobili informaciju posebno pretilosti djece da se jave u savjetovalište ali se jako mali broj odazvao. Takav rezultat imamo zbog kvalitetne prehrane, dobrog i raznovrsnog jelovnika i kontinuitet u zdravstvenoj prosvjedenosti kao i svijesti roditelja da od početka brinu o zdravlju svoje djece.

- ❖ Projekt **“Zaštite zuba”** ima svoj kontinuitet. Već smo u rujnu imali aktivnost u svim vrtićkim skupinama sa zdravstvenom voditeljicom i tema aktivnosti bila je zapravo kako sačuvati zdravlje trajnih šestica od karijesa pa smo nazvali aktivnost: “Daj šest”. Evo nekih izjava djece u skupini „Pčelice”: *.D.Š. “Teta Nadija nam je stavila gel na četkicu, muziku smo upalili i to nam je bilo jako zabavno Bilo nam je lijepo kad smo vježbali sa ustima nisam znao da i usta mogu vježbati”.* Izjava odgojiteljica: *“Sva su djeca slušala aktivnost, te su sudjelovala u vježbanju, a najviše su im se sviđali zubi i vježbanje „Lavljeg krika”. Atmosfera je bila ugodna i vesela”.*

Nastojimo i dalje raditi na svijesti o potrebi što redovitijeg odlaska stomatologu, pa smo ove godine svu djecu uputili na preventivni ili kontrolni sistematski pregled u siječnju. Ukupno do kraja pedagoške godine pregled je obavilo 81% djece. Kep indeks je i dalje u padu, a on je najbolji pokazatelj evaluacije Projekta. Ipak i dalje je potrebno kontinuirano raditi na svim elementima Projekta: pravilnoj prehrani, redovitim četkanju, redovitim odlascima stomatologu i na fluoridaciji zuba kod predškolaca.

U ovoj se pedagoškoj godini u svim jasličkim grupama uvodili smo četkanje osim kod „Školjčica“ (KD ispod 2.godine) i posebno se u tome istaknula skupina „Balončići“, koji su sa bogatstvom pripremljenih poticaja pripremali djecu za tu važnu aktivnost. I ostale su se jasličke skupine iznimno dobro pripremale.

Suradnja sa roditeljima predškolaca preko njihovih odgojiteljica bilo je i upućivanje djece na pravovremenu sanaciju i “pečatiranje” šestica i ove su godine uvedene „Zubne putovnice” posebne uputnice za kontrolu zubnog statusa kod djece. Ukupno je pregledano 85/120 djece (71%). Kp je 4,6 a saniranost je 40%. Smatramo da je ovo dobar rezultat; hrvatski je prosjek iznad 6,6 - izvor HZZJZ, ali također možemo skromno primjetiti da obzirom na trud koji ulažemo ovo je rezultat sa kojim nebi trebali biti zadovoljni.

Na svim se elementima radi kontinuirano iako nismo zadovoljni suradnjom s roditeljima i postotkom saniranosti zuba. Naime, veliki nam je problem nezainteresiranost roditelja za predavanja i radionice vezane za zdravlje zuba kao i stav da mliječni zubi nisu važni te da je odlazak stomatologu u toj dobi nebitan. Također, problem je i mijenjanje četkica kod djece. Naime, pojedina djeca imaju uvijek istu četkicu i često puta zdravstvena voditeljica u suradnji sa “Apolonijom” toj djeci redovito zamijeni četkicu. Naprosto, smatramo da će doći vrijeme kada će nevođenje djeteta zubaru, nemogućnost suradnje sa roditeljima djeteta spadati pod zanemarivanje djeteta.

Iznimno smo zadovoljni što je naš Projekt prepoznatljiv pa smo pozvani na suradnju i razmjenu iskustava sa ravnateljem Istarskih DZ dr. Antom Ivančić i njegovim timom koji su u suradnji sa pulskim stomatolozima započeli sa Projektom **„Istra bez karijesa”**, razmijenili smo iskustva i iznimna nam je čast da naše iskustvo možemo podijeliti i sa drugima.

Odgajateljsko vijeće Dječjeg vrtića razmatralo je i prihvatilo Godišnje Izvješće o radu Dječjeg vrtića „Pjerina Verbanac” Labin za pedagošku 2017/2018. godinu na sjednici održanoj dana 27. kolovoza 2018. godine. Upravno vijeće Dječjeg vrtića prihvatilo je Godišnje izvješće o radu Dječjeg vrtića na sjednici održanoj dana 27. kolovoza 2018. godine.

KLASA: 601-02/18-01/01
URBROJ: 2144-22-04-18-1
Labin, 27. kolovoza 2018.

RAVNATELJICA:
Irene Smoković

PREDSEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA:
Dalibor Zupčić